

ឧត្តមប្រឹក្សា ចាប-ពិន
ក្បួនច្រូងការ
នាពាហ៍ ពិពាហ៍

គ្រូ ន ទ ប្រ ជ ក រ
អាពាហ៍ពិពាហ៍

ឧត្តមប្រឹក្សា ចាប-ពិន័ន្ទ ឥន្ទ្របណ្ឌិត

អភិបាលក្រុមប្រឹក្សានៃមន្ទីរសុខាភិបាល

នៅព្រះសាសនបណ្ឌិត្យ

រៀបរៀង តាមក្បួនបុរាណ

ការផ្សាយរបស់

ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៥០៨

គ.ស. ១៩៦៥

បញ្ជីរឿង

រឿង

ទំព័រ

ក្បួនទម្រង់ការ អាពាហ៍ពិពាហ៍	១
ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ មានរបៀបតំរូវ៨ថ្នាក់	១
១- របៀបមើលសមពន្យំឆ្នាំ	២
២- របៀបមើលសមពន្យំឆ្នាំតុ	៧
៣- របៀបថែទាំ	១០
៤- របៀបដង្ហែង	១៥
៥- របៀបដូនពេល	៤២
៦- របៀបបង្ហាត់	៤៤
៧- របៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គល	៦០
៨- របៀបផ្សំដំណេក	៧៧
អាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គលសង្ខេប	១០២

ក្បួន ទ ប្រមូល ការ អាពាហ៍ពិពាហ៍

តាមប្រពៃណីនៅមជ្ឈិមប្រទេស (ឥណ្ឌា) សម័យ
បុរាណ ពិធីមង្គលការកូន មាន ២ យ៉ាង គឺនាំកូន
ស្រីទៅរៀបការនៅផ្ទះខាងប្រុស ហៅ អាវាហមង្គល ១ នាំ
កូនប្រុសទៅរៀបការនៅផ្ទះខាងស្រី ហៅ វិវាហមង្គល ១ ។
ឯប្រពៃណីខ្មែរ តែងនាំកូនប្រុសទៅរៀបការនៅផ្ទះខាង
ស្រីតែមួយយ៉ាង វាទម្លាប់តាំងពីព្រេងនាយរៀនមក រីកហៅ
គូបទាំងពីរយ៉ាងថា អាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គល ។

ទីនេះ សូមពាណិជ្ជករដោយពិស្តារ អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍
មង្គល តាមក្បួនប្រពៃណីខ្មែរបុរាណ ដូចតទៅ ៖
ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គលខ្មែរ មានរបៀបធំៗ ៨ ប្លុក

- ១- របៀបមើលសមពន្យស្នំ
- ២- របៀបមើលសមពន្យឆាតុ

៣ - របៀបកែច្នៃ

៤ - របៀបដំឡើង

៥ - របៀបជូនពេលវេលា

៦ - របៀបបង្ហាត់

៧ - របៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គល

៨ - របៀបផ្សំដំណេក

ពណ៌នាស្តីបង្អំ

១ របៀបមើលសមាសធាតុផ្សំ

អ្នកគ្រប់គ្រងកូនកម្លោះ កាលបើបានឃើញកូនក្រមុំ
របស់ជនណាខ្លាចពេញចិត្តហើយ តែងស្តាប់សូរកង្វែងខ្លាចខ្លាច
លោតមកជិតនោះ យកមកឱ្យហោរកន់ត្បូងមើលផ្សំនឹងផ្សំខ្លាច
ដាក់ណែនកូនប្រសរបស់ខ្លួន មើលផ្សំទៅហើយឃើញល្អ គេក៏
គិតតបលនៅស្តីដំណឹង ។ ចំណែកខាងអ្នកគ្រប់គ្រងកូនស្រី
ក៏ដូចគ្នា កាលបើមានជនណាមកដំណឹងកូនស្រីរបស់ខ្លួន គេ
ក៏យកខ្លាចខ្លាចកូនប្រសនោះមកឱ្យហោរកន់ត្បូងមើលដែរ មើល

ឃើញថាស្តេចទើបគេឲ្យ ។ របៀបគន់ក្នុងមើលនោះ លោក
ហៅថាមើលសមពន្យ័ស្តាំ ដូចខាងមុខនេះ ៖

សំរាប់ខ្មែរមានឈ្មោះហៅតាមអាត្មារបស់សត្វទាំង ១២

គឺ ដូត - កណ្តុរ , ឆ្កែ , ខោច - ខ្លា , ថោះ - ទន្សាយ ,
រោង - នាគ , ម្សាញ់ - ពស់ , មមី - សេះ , មមែ - ពពែ ,
ទឹក - ស្វា , រកា - មាន់ , ច - ឆ្កែ , កុរ - ជ្រូក ។

ក្នុងទាំង ១២ នោះ ចែកចេញជាសមពន្យ័មាន ៣

ពួក ក្នុងមួយពួក ៗ មាន ៤ ឆ្នាំ គឺ

អ្នកកើតឆ្នាំ ថោះ - កុរ - ឆ្កែ - ម្សាញ់ មួយពួក ជា
សមពន្យ័មនុស្ស ។

អ្នកកើតឆ្នាំមមី - មមែ - រោង - ដូត មួយពួក ជា
សមពន្យ័ទេវតា ។

អ្នកកើតឆ្នាំ ទឹក - ខោច - ច - រកា មួយពួក ជា
សមពន្យ័យក្ស ។

អ្នកដែលយកគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ លោកជាត្រូវឲ្យមើលសម-
 ពាស្យាគ្នា សមពាស្យាគ្នាជាដើម ត្រូវរើសយកតែអ្នកដែលឃើញ
 សមពាស្យាជាមួយគ្នា ឬដែលមិនអាចត្រូវនឹងគ្នា ឬដែលមានបង្ខំ
 ដូចគ្នា លុះទូទាត់គ្នាបាន ដូចផ្សំឲ្យមើលតទៅនេះ ៖

ដំបូងមី - មមៃ ពាស្យាទេវតាស្រី , ផ្កាដូត - រោង ពាស្យា
 ទេវតាប្រុស ដូច្នេះ នៅជាមួយគ្នាល្អណាស់ ស្រឡាញ់គ្នា
 ណាស់ នឹងមានកូនច្រើន ។

ដូតនឹងមមៃ ដូតនឹងមមៃ រោងនឹងមមៃ រោងនឹងមមៃ ៤
 យ៉ាងនេះស្រឡាញ់គ្នាណាស់ មានកូនច្រើនបានសុខជានិច្ច ។

ដូតនឹងរោង ពាស្យាទេវតាប្រុស ដូចគ្នា ល្អ ។

មមៃនឹងមមៃ ពាស្យាទេវតាស្រី ដូចគ្នា ជាមធ្យម ។

ខាល - ចរ ពាស្យាយក្សស្រី រកា - រក ពាស្យាយក្សប្រុសនៅ
 ជាមួយគ្នាលដែរ មានកូនច្រើន តែច្រើនឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។
 ខាលនឹងរកាល្អ ។ ខាលនឹងរកជាមធ្យម ។ ចរនឹងរកាជាមធ្យម

រកនឹងចរល្អណាស់ ។ ខាលនឹងចរ ច្រើនប្រកួតប្លង់គ្នា ។ រក
នឹងរកល្អ ។

មមិននឹងមមែពន្យទៅតាស្រី , ឆ្លូវនឹងម្យញ៉ា ពន្យមនុស្ស
ប្រុស ដូច្នេះ នៅជាមួយគ្នាល្អកែខាងដើម ដល់ចាស់ច្រើន
បែកគ្នា ។ ឆ្លូវនឹងមមល្អណាស់ ។ ឆ្លូវនឹងមមល្អ ។
ម្យញ៉ានឹងមម ចិត្តជាមួយគ្នា ។ ម្យញ៉ានឹងមមល្អណាស់ ។

ឆ្លូវនឹងរោង ឆ្លូវនឹងដូត ពន្យមនុស្សប្រុសនៅជាមួយគ្នា
ច្រើនមិនសូវខាចគ្នា ។ ម្យញ៉ានឹងរោង ម្យញ៉ានឹងដូតអាក្រក់។

មោះនឹងកុរ ពន្យមនុស្សស្រី , ដូតនឹងរោង ពន្យទៅតា
ប្រុសជាមគ្រូម មានព្រាងគ្នាហើយដួបគ្នាវិញ ។ មោះ
នឹងមម , មោះនឹងមមអាក្រក់ ។ កុរនឹងមម អាក្រក់ ។
មោះនឹងកុរ ជាមគ្រូម ។

ខាលនឹងចរ ពន្យមនុស្សស្រី , ដូតនឹងរោង ពន្យទៅតាប្រុស
ដូច្នេះនៅជាមួយគ្នាជាមគ្រូម មិនសូវខាចគ្នា ។ ដូតនឹងខាល

ល្អណាស់ ។ រោងនិងខាលអាក្រក់ ។ រោងនិងច មិនល្អ ។
ចន្លងមី ចន្លងមែ ខាលនិងមី ខាលនិងមែ ៤ យ៉ាង
នេះ ពង្សទេវតាស្រី និងយក្សស្រីមិនល្អ ច្រើនប្រចាំល្អា និង
វិវាទគ្នា ។

មី និងមែ ពង្សទេវតាស្រី កោនិងវិក ពង្សយក្ស
ប្រុសនៅជាមួយគ្នាជាមធ្យម មានកូន តែច្រើនឈ្មោះគ្នា ។
កោនិងមីគ្រាន់បើ ។ វិកនិងមី ជាកណ្តាល ។ កោនិង
រោង , កោនិងដូត , វិកនិងរោង , វិកនិងដូត ៤ យ៉ាងនេះ
ពង្សទេវតាប្រុសនិងទេវតាស្រី មិនសូវល្អច្រើនប្រកួតប្តួនគ្នា។

ថោះនិងកុរ ពង្សមនុស្សស្រី កោនិងវិក ពង្សយក្ស
ប្រុស ។ មនុស្សស្រីយក្សប្រុស នៅជាមួយគ្នាល្អតែដំបូង
ដល់ចាស់និងព្រាត់គ្នាមិនល្អ ។ វិកនិងថោះអាក្រក់ ។ វិកនិង
កុរគ្រាន់បើ ។ កោនិងថោះគ្រាន់បើ ។ កោនិងកុរ កោនិង
ដូរ វិកនិងដូរ វិកនិងម្យាញ់ ៤ យ៉ាងនេះពង្សយក្សប្រុស និង

មនុស្សប្រុស ច្រើនរំពៃគ្នាញាស់ ។ មិនល្អ ។

ខាលនិងច ពន្យាយក្សស្រី , ឆ្លូវនិងម្យាញ់ពន្យាយមនុស្ស
ប្រុស មនុស្សនិងយក្សស្រី ជាមធ្យម ល្អខានដើម ដល់ខាន
ចុងនិងព្រាត់គ្នា ។ ឆ្លូវនិងខាល ល្អមសមគ្នា ។ ឆ្លូវនិងចជា
កណ្តាល ។ ម្យាញ់និងខាលល្អ ។ ម្យាញ់និងច ជាចុង ។
ខាលនិងកុរ ខាលនិងថោះ ចនិងថោះ ចនិងកុរ ៤ យ៉ាងនេះ
ពន្យាយក្សស្រី និងមនុស្សប្រុសមិនល្អ ច្រើនមានទោសនិងគ្នា ។

២- របៀបមើលសមពល្យធាតុ

ឆ្នាំដូច ឆាតុទិក , ឆ្លូវឆាតុដី , ខាលឆាតុឈើ , ថោះ
ឆាតុឈើ រោងឆាតុមាស ម្យាញ់ឆាតុភ្លើង មមីឆាតុភ្លើង បម្រៃ
ឆាតុមាស វិកឆាតុដែក រកាឆាតុដែក ចឆាតុដី កុរឆាតុទឹក ។

ប្រុសឆាតុដី ស្រីឆាតុដី នៅជាមួយគ្នាល្អណាស់ ។
ប្រុសឆាតុភ្លើង ស្រីឆាតុទឹក កាលដើមមិនល្អច្រើនឈ្មោះគ្នា
ដល់ចាស់ល្អអាចច្រើនយ៉ិន ។ ប្រុសឆាតុឈើ ស្រីឆាតុទឹក

ល្អណាស់នៅជាមួយគ្នាគ្រងដាក់ចិត្ត តែចម្លែងក្នុងមិនស្មើគ្នា ។
ប្រសាទលើ ស្រីឆាតដែក នៅជាមួយគ្នាមិនបានយូរ ។
ប្រសាទដែក ស្រីឆាតដី នៅជាមួយគ្នាល្អនឹងមានសម្បត្តិ ។
ប្រសាទដី ស្រីឆាតដែក នៅជាមួយគ្នានឹងមានកូនច្រើន ។
ប្រសាទដែក ស្រីឆាតទឹក នៅជាមួយគ្នាល្អណាស់ ។ ប្រសាទ
ឆាតដែក ស្រីឆាតលើ នៅជាមួយគ្នាល្អ នឹងបានជាមន្ត្រី ។
ប្រសាទទឹក ស្រីឆាតដី នៅជាមួយគ្នាគ្រងដាក់ចិត្ត ។ ប្រសាទ
ឆាតទឹក ស្រីឆាតភ្លើងល្អ តែច្រើនប្រចាំឆ្នាំ ។ ប្រសាទ
ទឹក ស្រីឆាតដែក ល្អណាស់នឹងបានជាមន្ត្រី ។ ប្រសាទទឹក
ស្រីឆាតដី នឹងស្រឡាញ់គ្នាណាស់ ។ ប្រសាទលើ ស្រី
ឆាតភ្លើង នឹងមានកូនប្រុសហើយព្រាងគ្នា ។ ប្រសាទដី ស្រី
ឆាតភ្លើង ដល់ចាស់នឹងបានល្អ មានទ្រព្យច្រើន ។ ប្រសាទ
ដី ស្រីឆាតទឹក នៅជាមួយគ្នា ១ ឆ្នាំ នឹងបានល្អ នឹងមានអ្នក
ឧបត្ថម្ភ ។ ប្រសាទភ្លើង ស្រីឆាតភ្លើងនឹងកំសត់ ។ ប្រសា

ឆាតុក្ក័នី ស្រីឆាតុដី នៅជាមួយគ្នាបាន ៧ ឆ្នាំនឹងប្រាសាទ ។
ប្រុសឆាតុឈើ ស្រីឆាតុឈើ មិនល្អ ។ ប្រុសឆាតុឈើ ស្រី
ឆាតុដីស្រឡាញ់គ្នាតែតោងប្រាសាទ ។ ប្រុសឆាតុក្ក័នី ស្រី
ឆាតុដីក ខ្សែសម្បត្តិណាស់ ។ ប្រុសឆាតុដីក ស្រីឆាតុក្ក័នី
ច្រើនវាំងនន ។ ប្រុសឆាតុក្ក័នី ស្រីឆាតុឈើ ច្រើនវាំងនន ។
ប្រុសឆាតុដីក ស្រីឆាតុដីក ល្អណាស់នៅសុខដុះគ្នា ។ ប្រុស
ឆាតុឈើ ស្រីឆាតុដីមិនសូវល្អ ។ ប្រុសឆាតុដីក ស្រីឆាតុដី
ល្អ ។ ចំណែកឯឆាតុមាសនោះលោកថាគ្មានទាស់ឡើយ
នោះបីនឹងចូលដោយឆាតុអ្វីក៏បានទាំងស្រុង ។

សន្មតថាចប់វិធីមើលសមពន្យឆ្នាំ នឹងសមពន្យឆាតុ
ដោយសន្លឹកប្រៃប៉ុណ្ណោះ តែមិនមែនអស់តម្រាមើលប៉ុណ្ណោះ
ទេ នៅមានតម្រាងទៀតជាច្រើនដែលគេតែងមើល ដូចយ៉ាង
តម្រាសមពន្យនាគ ឬដែលហៅថា សូភាក្ខិក, តម្រាចេកមាស
តម្រាអត្តៈ, តម្រា១២ ភាសីលើម តែសូមឲ្យជ្រាបថា តម្រាមើល

អំបាលនេះមិនមែនស្ដេចត្រូវ តាមដោយទំនាយទុកទាំងអស់
នោះទេ មានខុសខ្លះ ត្រូវខ្លះជាធម្មតា ។ ពួកអ្នកស្ងៀមស្ងៀម
អំបាលនេះ កាលតាំងឲ្យទៅហើយឃើញស្តេច ទើបចាត់
មនុស្សឲ្យទៅចែច្បូរ ដូចមានរៀបរាប់តទៅនេះ ៖

៣ - របៀបចែច្បូរ

ក្នុងករណីដំបូង ហតាបិតា ឬអាណាព្យាបាលកូន
ប្រសាកលពិនិត្យមើលគំនិតហារម្សាន្ត នឹងពិនិត្យមើលតាម
តម្រាអំបាលនេះ ឃើញក្បួនសមនឹងចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ មែន
ពិនិត្យមនុស្សដែលជាញាតិ ឬដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាលនឹងហតា
បិតា ឬអាណាព្យាបាលទាំងកូនស្រីជាអ្នកដែលមានគូស្រករ
ដោយមានទាន់ស្លា ហើយមានជីវិតរស់នៅទាំងពីរ ជាអ្នកមាន
សតិសញ្ញាស្គាល់ខុសត្រូវ ខ្ពស់ទាប ជាអ្នកមានវិញ្ញាណច្រើនទៀត
ត្រង់ បានពីរនាក់ឲ្យទៅសួរនិយាយចែច្បូរ គឺនិយាយស្តាប់
ស្ដីមើលសិន អស់ករណី ៣ ដង ។

អ្នកនាំការនេះ តាមភាសាបុរាណហៅថា អ្នកចែច្ច័រ ក៏
មានមេអណ្តើកក៏មាន ឈ្មោះក៏មាន ។

ក)- ជើងដំបូងត្រូវមានរបស់កំដៅដៃទៅបង្កើតបន្តិច ដូច
យ៉ាងស្នាម មួយ ថ្នាំ ខ្ពស់យកទៅកាលទៅដល់ហើយត្រូវ
ស្រាយយករបស់អំបាលនោះ ដាក់ទៅប្រអប់ស្នាមដែលគេ
យកមកដាក់ទទួលខ្លួន និយាយសន្ទនាប្រាស្រ័យគ្នាស្រីក្រា
តនេះតនោះតាមសមគួរហើយ ត្រូវនិយាយពីផ្លូវបង្កើត
បញ្ជាក់ថា លោកអ្នកឈ្មោះនោះនិយាយនឹងខំបំរើ
ចេះតែនឹករលឹកអាល័យចង់មកលេងនឹងលោក . អ្នក
ឯណោះ តើលោកអ្នកនឹងមានប្រសាសន៍ដូចម្តេច? តើ
ជឿថាលោកអ្នកគង់ជាមិនរង្គៀស គង់ជាអនុញ្ញាត
ឲ្យទៅមក ។

មាតា - បិតា ឬអាណាព្យាបាលកូនស្រីត្រូវតែបង្ហាត់
ការត្រង់នោះស្រេចនូវចិត្តលោក . អ្នកឯណោះ ខ្ញុំមិន

ហ៊ានអារកាត់ឲ្យដាច់ខាតទៅទេ តែសូមជ្រាបថា បើ
ទុកជាអញ្ជើញមក ខ្ញុំក៏គ្មានវត្ថុអ្វីដ៏សមគួរនឹងជូនដែរ
តែប៉ុណ្ណោះហើយ អ្នកបំរើត្រូវលាត្រឡប់ទៅវិញ ។

១)- ជើងជាកំរប់ពីរ ក្នុងជើងគំរប់ពីរនេះរបៀបខាង
ដើមក៏ដូចគ្នានឹងជើងដំបូង ប្លែកតែក្នុងជើងនេះ ត្រូវនិយាយថា
លោក-អ្នកឈ្មោះនេះ បានចង់ខំឲ្យមកជំរាបថា ចង់
មកលេងនឹងលោក-អ្នកឯណោះខ្លាំងណាស់ ដោយឮ
ដំណឹងថា លោក-អ្នកមានស្រែស្រុក សំបុកជើង
លាន ស្រឡាញ់ចូលចិត្តចង់យកពូជស្រូវគង់មក
បណ្តុះក្រែងប្រកបមានផ្លែផ្កា រក្សារាំងប្រកួលតទៅ តើ
លោកអ្នកនឹងមានប្រសាសន៍ដូចម្តេច ?

មាតា - បិតា ឬអាណាព្យាបាលត្រូវតបថា ស្រែនោះ
ទោះបីអាក្រក់ក្តី ខ្ញុំមានមែនតែដែលលោកអ្នកឯណោះ

គិតយកពូជស្រូវគង់មកបណ្តុះនោះ ក្រែងប្រកបគ្នា ។
 មួយទៀត អ្នករមសម្បត្តិផងគាត់មានច្រើន ក្រែង
 គេបំរុងពូជធារនឹងបណ្តុះដែរ ក៏មិនអាចដឹងបាន សុំ
 ឱ្យបង្អង់ចាំស្តាប់មើលទៅនាយគង់ជានឹងដឹង ។

តែប៉ុណ្ណោះហើយ អ្នកចែច្រូវត្រូវត្រឡប់មកវិញ ។

គ)- ជើងជាកំរប់បី ក្នុងជើងជាកំរប់បីនេះ អ្នកសាមី

ដើមការត្រូវចាត់រកស្នាម ឱ្យបានក្រៃលែងជើងមុនៗ ដាក់
 តោក ឬរន្ទ ១ គូ ប្រគល់ឱ្យអ្នកចែច្រូវកាន់យកទៅដាក់ដងដៃដូច
 មុន ទៅដល់ហើយលើកជួនទៅមាតា-បិតា ឬអាណាព្យា-
 បាលកូនស្រី ហើយដំបាចតាមដំណើរថា កាលខ្ញុំមកជើងមុន
 លោក-អ្នកមានប្រសាសន៍ថា ស្រីជើងស្រុករបស់
 លោក-អ្នកនោះ មានអ្នករមសម្បត្តិផងគាត់ច្រើនក្រែង
 គេបម្រុងពូជធារនឹងបណ្តុះដែរ ក៏តែឱ្យវិនេះលោក

អ្នកឯណោះឲ្យមកជំរាបថា សូមចិត្តលោកអ្នកម្តង
 ដោយបង់មកយូរហើយថា នឹងយកពូជស្រូវគង់ខាង
 ឯណោះមកបណ្តុះ តើលោកអ្នកនឹងទុកផ្លូវឲ្យដើរ ទុក
 ជំណើរឲ្យឡើងដើរ ឬដូចម្តេច? សូមប្រសាសន៍ ។

មាតា - បិតាឬអាណា ព្យាបាលកូនស្រី បើបម្រុងនឹងឲ្យ
 គប្បីតបថា សេចក្តីនេះស្រេចស្រួលលោកឯណោះសប្បុរស
 ស្មោះចិត្តផងគ្នា ខ្ញុំនឹងឃាត់ទៅឃើញដូចមិនសម
 នឹងបង្ខំឲ្យមកឃើញដូចជាមិនគួរ ឲ្យទៅជំរាបលោក
 ឯណោះវិញចុះថា ផ្លូវគេតែងតែដើរ ជំណើរគេតែង
 តែឡើង ។ លំដាប់នោះអ្នកចេញត្រូវដណ្តឹងសួរអំពីថ្ងៃខែ
 ឆ្នាំកំណើតរបស់នាងជាកូនស្រី ។ មាតា-បិតាឬអាណា-
 ព្យាបាលត្រូវប្រាប់ជាកិច្ចដើម្បីសិរស្សស្តីថា ៖ កូនយើងកើត
 ថ្ងៃមាស ខែប្រាក់ ឆ្នាំសំរឹទ្ធិ ហើយត្រូវប្រាប់ឈ្មោះ

ថ្ងៃខែឆ្នាំតាមត្រង់មួយសារទៀត ។ ប៉ុណ្ណោះហើយ

អ្នកចែច្បាប់ត្រូវតែបំបែកវិញ ។

ចែច្បាប់ចែច្បាប់ដែលពេលមកនេះ សូមប្រាប់ថាជាចែច្បាប់
ដែលគេតែងតែប្រើនិយាយមកហើយជាច្រើន តែមិនមែនស្មុគ
តែប្រើនិយាយមួយចែច្បាប់ណោះ គឺមានវេហារនិយាយទៅ
ផ្សេងៗ តែឈ្មោះសេចក្តី ឬអត្ថសម្រេចហែលៗ គ្នានេះ ។

មួយទៀត អ្នកដែល ពាក់ទាមជាញាតិនិមិត្ត ឬដែល
ស្និទ្ធសាលនិមិត្ត គេមិនប្រាប់និយាយចែច្បាប់ស្មុគ់ដល់ទៅ
៣ ជំនួញទេ គេនិយាយដោយខ្លួនគេដោយត្រង់ៗ ចំ ។
តែម្តងក៏មានច្រើន ។

៤- របៀបដំណើរ

ក) ជំពូក ១

កាលឲ្យមនុស្សទៅនិយាយចែច្បាប់ ឬនិយាយដោយខ្លួន
ឯងដឹងទំនោរថា គេមុខជាត្រចល្មមឲ្យកូនគេហើយ លំដាប់

នៅត្រូវគិតគូរទៅដណ្តឹងតទៅទៀតតាមទំនៀម តែមុននឹង
ទៅដណ្តឹង ត្រូវចាត់បំរើម្នាក់ឱ្យទៅជូនពន្លឺមានដល់អ្នកគ្រប់
គ្រងកូនស្រីថា លោកអ្នកឈ្មោះនោះ នៅស្រុក
ខែត្រឈ្មោះនោះ នឹងឱ្យអ្នកជំរកប្រណីបប័ត្តស្វម
ដណ្តឹងកូនស្រីលោកអ្នក ៣ ជើង តាមទំនៀមស្រុក
ដូច្នេះ តើលោកអ្នកនឹងមេត្តាអនុញ្ញាតឱ្យមកនៅថ្ងៃ
ណាខែណា? សូមមានប្រសាសន៍ជាដំណឹង ។

មេបាខាងស្រីត្រូវកំណត់ថ្ងៃ ខែ តាមដែលឃើញថា ជា
ថ្ងៃមង្គលល្អហើយឱ្យកាសស្រួល ទៅឱ្យអ្នកសាមីដើមការវិញ
កាលដល់ថ្ងៃខែនោះហើយ អ្នកសាមីដើមការ ត្រូវពិនិត្យស្រី
៣ នាក់ ដែលជាអ្នកមានគុណសម្បត្តិដូចពោលមកហើយក្នុង
រឿងចែច្នៃ ឱ្យទៅដណ្តឹង។ ស្រីអ្នកចំណាស់ខ្លួនទៅដណ្តឹងកូន
គេនោះ តាមភាសាស្រុកហៅថា “អ្នកថ្នាំ” ហើយត្រូវចាត់

ការរៀបចំការបោះឆ្នោតការបង្កើតការគ្រប់គ្រងដំណើរការបោះឆ្នោត

ក្នុងកិច្ចការនេះ គឺ៖

- ១- ស្នា ៨ ដើ
- ២- ម្នី ១២ ត្របក
- ៣- ប៉ា ៨ ដំ
- ៤- ស្នាជ្វា ៨ ដំ

របស់អំបាលនេះឲ្យរៀបចំការ ១ គូ ។

- ៥- ចេកទុំ ២ តោក
- ៦- អន់សម ២ -
- ៧- និតម ២ -
- ៨- និបត ២ -

ប្រគល់ឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទៅកាន់ត្រកូលខាងស្រី ។ ចំណែក

ឯខាងស្រីក្នុងថ្ងៃនោះ ត្រូវរៀបចំផ្ទះសម្បែងឲ្យស្អាតសម្រាប់

ទទួលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ហើយនឹងអញ្ជើញពួកញាតិរបស់ខ្លួន ចំនួន

ប្រមាណ ២ នាក់ ៣ នាក់ ឲ្យមកជួបជុំក្នុងវេលានោះដើម្បី
នឹងឲ្យជួយស្តាប់ការផង ។

អ្នកផ្លូវកាលទៅដល់ហើយ គប្បីនិយាយជាពាក្យសុភាព
ថា : លោកអ្នកឈ្មោះនោះ នៅភូមិ ស្រុក ខេត្តនោះ
បានពីងរកទំទាំង ៣ នាក់ ឲ្យជាអ្នកផ្លូវនាំភស្តុភារស្នា
មមកជូនសូមដំណឹងនាងឈ្មោះនោះជាកូនលោកអ្នក
នោះ ឲ្យជាភរិយាឈ្មោះនាយនោះ ជាកូនរបស់
លោកសាមីដើមការ បើលោកអ្នកមេត្តាឲ្យទាន និង
បានលើកគ្រឿងបណ្តាការជូនពិសាតាមត្រូវការ ។

មាតា - បិតានឹងពួកមេបាគប្បីតបថា ដែលអ្នកផ្លូវ
មានប្រសាសន៍មកអម្បាញ់មិញ ពេញជាពិរោះហើយ
យើងជាមេបាមិនទាល់ក្រអ្វីទេ តែហ៊ានយើងនៅ
ក្មេងសេចក្តី ខ្ចីច្បាប់សណ្តាប់ស្រុក ពុំទាន់ចេះធ្វើ

ការរកស៊ីនៅឡើយ ពុំទាន់គ្នានឹងទុកដាក់ឲ្យមានប្តី
យើងទុកប្រដៅឲ្យបេះធ្វើការរកស៊ី នឹងទំនៀមទម្លាប់
សណ្តាប់ស្រុកសិន មិនគួរនឹងឲ្យអ្នកឯណោះមកភព
ប្រសប់ផងទេ ។

អ្នកផ្លូវនិយាយសសោះអង្គុនថា : បើលោកអ្នកទប់
ប្រឡាយ សុំស្រាយរបង បើលោកអ្នកទាត់ជើងស្លៀក
សុំខ្ទបជើងឆ្វេង បើកូនលោកអ្នកនៅក្មេង យូរទៅ
គង់តែបេះលែងតែលោកអ្នកមេត្តាឲ្យទានចុះ ។

ពួកមេបាត្រូវស្ម័គ្រសារទៅវិញ អ្នកលោមគង់តែបាន
អង្គ អ្នកដេញចង់ឲ្យតែទាន់ អ្នករត់ចង់ឲ្យតែរួច អ្នក
មកញាយៗ បាយអស់ឆាំងនៅ រឿងនេះបើយើងមិន
ទទួលហាក់ដូចស្វាសិន នឹងបណ្តេញទៅហាក់ដូច

មិនគួរ ដូច្នេះសុំឲ្យរង់ចាំយើងសួរមេបាជិតឆ្ងាយសិ
បើឧស្សាហ៍ទៅមកជើងក្រោយគង់តែនឹងដឹង

ចុះឈ្មោះឈ្មោះថា បានផ្លូវ ១ ជើងហើយ អ្នកផ្លូវត្រូវលើ
ភ័ស្តុភារស្នាមដូនទៅមេបាតាមទំនៀម ។

១- ជើងជាកំប៉ប់ពីរ

ស៊ីស្លាកនៃរូង

កាលឲ្យអ្នកផ្លូវទៅដណ្តឹង ១ ជើងហើយ ឃើញថាគេ
មានអនុញ្ញាតឲ្យដាច់ស្រេចនៅឡើយ គ្រាន់តែបើកផ្លូវឲ្យដើរ
ទៅទៀត ដូច្នេះ អ្នកសាមីដើមការក៏ត្រូវគិតគូរទៅដណ្តឹងតទៅ
ទៀតតាមទំនៀម ក្នុងឱកាសណាមួយដ៏សមគួរ ។ តែមុននឹង
ឲ្យអ្នកផ្លូវទៅដណ្តឹង ត្រូវជូនដំណឹងទៅដល់ខាងស្រី ដូចពោល
ហើយ ក្នុងជើងដំបូង កាលបានកំណត់ថ្ងៃខែមកហើយ
ត្រូវចាត់រំលាប់ ស្លាកនៃរូង គឺរង ១ មានកន្លែងបញ្ចាញាណ

(កន្លែងមានសម្បត្តិ ៥ យ៉ាង) ឬកន្លែងច្របូច ១ ក្រាលលើ
រាងនោះហើយលៀបគ្រឿងស្នាគ្រប់មុខជាក់លើកន្លែងនោះ នឹង
រៀបបណ្តា ការគ្រឿងដណ្តឹងតាមទំនៀមគឺ :

- ១- ស្នា = ១៦ ដៃ
- ២- ម្ហូប = ១៤ ត្របក
- ៣- ថ្នាំ = ១៦ ដុំ
- ៤- ស្នាថ្នាំ = ១៦ ដុំ
- ៥- ទៀន = ១ គូ
- ៦- ស្រា = ២ ស៊ីក (គឺ២ដប)

របស់អំបាលនេះឲ្យញែកជាក់ទង ១ គូ ។

- ៧- ចេកទុំ = ២ តោក
- ៨- អន្សូត = ២ -
- ៩- នំតាម = ២ -
- ១០- នំបង្កាញ់ = ២ -

កាល​វៀប​ណា​ចំ​បាន​ស្រេច​យ៉ាង​នេះ​ហើយ ត្រូវ​ប្រគល់​ឲ្យ
អ្នក​ផ្លូវ​នាំ​ទៅ​កាន់​ត្រកូល​ខាង​ស្រី ។ ចំណែក​ឯ​ខាង​ស្រី​ក៏​ដូច្នៃ
នោះ ក៏​ត្រូវ​អញ្ជើញ​ញាតិ​សន្តាន​ជិត​ខាង​របស់​ខ្លួន​ឲ្យ​មក​ជួប​ជុំ
ដូច​មុន ។ អ្នក​ផ្លូវ​ទៅ​ដល់​ហើយ​គប្បី​ផ្លែ​ផ្កា​ សូម​ជំរាប​អស់
លោក​មេ​បា​ធំ-តូច សូម​ជ្រាប​ដ្បិត​អ្នក​សាមី​ដើម​ការ
បាន​ពឹង​ពរ​ក្នុង​ឲ្យ​មក សូម​ដំណឹង​កូន​ស្រី​លោក​មេ
បា​មួយ​ជើង​មុន​ហើយ ដូច​លោក​មេ​បា​ទាំង​ពួង​ជ្រាប
ស្រាប់​ហើយ​ឥឡូវ​នេះ​ក៏​បាន​ពឹង​ពរ​ក្នុង​ទាំង ៣ នាក់
ឲ្យ​នាំ​ភស្តុភារ​បណ្តាការ​ស្នាម​មក សូម​ចង់​ពន្លា​ជា
សាច់​សន្តាន​ស្តាន​មេ​ត្រី ជាប់​ពូជ​រួម​ពង្ស​វង្ស​ញាតិ​ជា
មួយ​គ្នា​តទៅ ដោយ​សូម​ដំណឹង​នាង​ឈ្មោះ​នោះ​ជា
កូន​លោក​មេ​បា ឲ្យ​ជា​ភរិយា​ឈ្មោះ​នាយ​នោះ ជា​កូន

អ្នកសាមីដើមការ បើលោកមេបាមេត្តាឲ្យទាននឹងបាន
លើកស្មាកន្សែងជូនពិសា ជាគ្រឿងសំគាល់សេចក្តី
ជាប់សម្ពន្ធមេត្រីតទៅ ហើយនឹងបានលើកគ្រឿង
បណ្តាការអំបាលនេះជូនពិសាទៀតតាមត្រូវការ ។

ពួកមេបាត្រូវតបថា យើងសព្វថ្ងៃក៏ត្រូវការរកតែ
ញាតិសន្តានព្រៀងលោកសម្ភាយ ក្រែងជូនដើរយប់
ត្រឹកជិតឆ្ងាយនឹងបានចូលសំណាក់ភ័ក្ត្រអាស្រ័យ តែ
ថាវេលានេះ យើងជាមេបានឹងទុកដាក់តែម្តង ឃើញ
ពុំទាន់គួរការ ប្រការ ១ អ្នកជាអ្នកផ្លូវនេះជាភេទស្រី
ភាព ក្រែងទទួលគ្រប់ជំពូកអំពីយើងជាមេបាពុំបាន
ប្រការ ២ ដោយយើងជាមេបាពាល់គ្នា ពុំទាន់បាន
ឃើញរូបគោមលោមពណ៌ នឹងពុំទាន់បានដឹងគំនិត

មានយោបល់ក្នុងប្រសូតអ្នក ដូច្នេះសូមឲ្យអ្នកផ្សេងៗ
 ទៅជំរាបអ្នកសាមីដើមការ ឲ្យបានឆាប់រហ័សដែលជា
 អ្នកមានពូជពង្សល្អជាអ្នកមានគូស្រករដោយមានខាត
 ស្នាហើយនៅរស់ទាំងពីរ ជាអ្នកមានសតិបញ្ញាស្គាល់
 រាក់ព្រៀងត្រូវខុសខ្លួនសំខាន់ ឲ្យមកនិយាយការនឹងយើង
 ជាមេបា ទាំងឲ្យនាំខ្លួនក្នុងប្រសូតអ្នកឲ្យយើងពិនិត្យ
 មើលផង បើឃើញគួរសមហើយយើងក៏មិនហ៊ានអ្វី ។
 លំដាប់នោះអ្នកផ្លូវលើកស្ទាកនៃឆ្នាំ ជូនទៅពួកមេបាពិសាទ្ធ-
 ទៅគ្រប់គ្នា(មានទំនៀមថា ពួកមេបាដែលពិសាស្នា ត្រូវបៀក
 ម្នាស់២សន្លឹកដើម្បីជាប្រដូលឲ្យកម្លោះក្រមុំទាំងពីរនោះបានជា
 គួតា) ហើយនឹងលើកគ្រឿងបណ្តា ការស្នាម្នាមជូនទៅទៀត ។
 ប៉ុណ្ណោះឈ្មោះថា បានផ្លូវជាតិរបស់យើងហើយ ។

ការដណ្តឹងក្នុងព្រះតំរប់ពីរជើងនេះ ហៅតាមកិរិយាដែល
ស៊ីស្លាដែលភ្ជាប់ដោយកន្សែងដាក់លើរងនោះថា “ ស៊ីស្លា
កន្សែង ” បើហៅតាមរូប គួរហៅថា “ ស៊ីស្លាតូចបញ្ចប់
ពាក្យ ” ឬហៅថា “ បញ្ចប់ពាក្យតូច ” ដូច្នេះក៏បាន ។

គ) ជើងជាកំរប់បី

ស៊ីស្លាបញ្ចប់ពាក្យ

អំណើ៖ អំពីនោះមក អ្នកសាមីដើមការ ត្រូវគិតគូរទៅ
ដណ្តឹង ឲ្យបានជាដាច់ស្រេចតទៅ ។ មុននឹងទៅត្រូវជូនពត៌-
មានទៅដល់ខាងស្រីដូចមុន ។ ចំណែកឯខាងស្រីសោត ក៏
ត្រូវកំណត់ថ្លៃខ្លះ ឲ្យមក នឹងត្រូវរៀបចំគេហដ្ឋាន នឹងអញ្ជើញ
ពួកញាតិសន្តានសាច់សាលោហិតឲ្យមកកាន់ទិស និង បាតក្នុង
ផ្ទះនោះ ឲ្យបានចំនួនច្រើនជាងជើងមុន ។ ព្រោះជើងនេះជា
ការសំខាន់ ដែលត្រូវអនុម័តិ ឬបដិសេធឲ្យដាច់ខាតទៅថា
ត្រូវឲ្យឬត្រូវឈប់ខាង នេះជាកិច្ចរបស់ពួកញាតិដ៏ជាក្រុមប្រឹក្សា

ត្រូវសម្រេចដោយព្រមព្រៀងគ្នានឹងមាតា - បិតាឬអាណាព្យា-
 បាល ។ អ្នកសាមីដើមការកាលបានដំណឹងកំណត់ថ្ងៃខែមក
 ហើយត្រូវពិនិត្យអ្នកផ្លូវ ៣ នាក់ ដូចមុន និងប្រស ៣ នាក់
 ទៀត គឺរកបុរសដែលមានគុណសម្បត្តិដូចដែលមេបាបផ្តាច់
 មកខាងលើនេះ ឲ្យបាន ២ នាក់តាមប្រក្រតី គេច្រើនយកអ្នក
 ដែលធ្លាប់ធ្វើការនោះមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះមកហើយ និងក្មេងប្រស
 ជំទង់ ១ នាក់ទៀត ឲ្យជាអ្នកកាន់ត្រៀមប្រដាប់សម្រាប់អ្នក
 ដណ្តឹងនោះ ប្រស អ្នកដណ្តឹង ៣ នាក់នេះហៅតាមភាសា
 ស្រុកថា “អ្នកមហា” ហើយត្រូវរៀបរល្អាបំភស្តុភារបណ្តាការ
 ឲ្យមានចំនួនច្រើនជាងជើងមុន ។ តាមបែបដែលលោកកំណត់

ទុកមកនោះ ដូច្នេះ គឺ ៖

១-	ស្នា	១០០ ដៃ
២ -	ម្ហូប	២០០ ត្របក
៣-	ថ្នាំ	២៨ ដុំ

- ៤- ស្វាដ្ឋា ២៨ ដំ
- ៥- ទៀន ១ -
- ៦- ស្រា ៤ សឹក

របស់អំបាលនេះ ញែកជាកំរងឬតោក ១ គូ

- ៧- ចេកទុំ ២ តោក
- ៨- អន្ទម ២ -
- ៩- នំគម ២ -
- ១០- នំបង់ខ្ចាញ់ ២ -
- ១១- នំកន្ត្រំ ២ -
- ១២- នំក្រច ២ -

ព្រមទាំងបន្ថែម ៣ មុខ រួមប្រមាណជា ១ កញ្ចប់ នឹង អង្ករ
ត្រី-មាន់-ទា ទៀតតាមសមត្ថភាព ។

ឯឈ្មោះរបស់ នឹងចំនួនរបស់ ជាគ្រឿងបណ្តា ការ
សម្រាប់ដំណឹង ដែលសៀបរាប់មកខាងលើនេះបានកត់យក

តាមរបៀបដែលមានក្នុងសៀវភៅទម្រង់ការបុរាណ ១ យ៉ាង
 ដែលថា ព្រះជ័យព្រះស្តារាចាត់ស្ទូនទ្រង់តែងទុក សុំឲ្យ
 ប្រាបថា បែបនេះជារបៀបបុរាណសុទ្ធ លុះកន្លងមកដល់
 វេលានេះ របៀបនោះបានប្រែប្រួលទៅតាមកាលៈទេសៈ
 និយម ដូចយ៉ាងគ្រឿងផ្លែឈើ របស់ចាស់មានតែផ្លែ
 ចេក ១ មុខ សព្វថ្ងៃស្រុកខ្លះដែលសម្បូណ៌ផ្លែឈើ គេ
 ប្រើផ្លែឈើផ្សេងៗ ប្រើនិមុខជាងនោះ ដូចយ៉ាងផ្លែក្រូច-មង្គ្រុក
 ល្អិត-ម្នាស់ ។ ល ។ (តាមរដូវដែលឈើណាផ្លែ ក៏ប្រើ
 ផ្លែឈើនោះ) នឹងត្រូវប្រែរបស់សម្រាប់បញ្ជាចិត្ត ជា
 គ្រឿងមាស-ពេជ្រ ដូចយ៉ាងខ្សែខ្នង-ខ្សែក កង ទំហ្សិ យ៉ាង
 ណានិមួយ នឹងសំពត់ស្លៀក ១ អាវព្រែ ១ ក្រមាព្រែ ១
 (ជួនកាលមានឆត្រ ១ ផង) ។

កាលរៀបរួចហើយ ត្រូវប្រគល់ឲ្យអ្នកផ្លូវ, អ្នកមហា
 នឹងអ្នកជំនួយខ្លះទៀត នាំទៅកាន់ត្រកូលខាងស្រី នឹងត្រូវតាក់

គតិកូនប្រុសដែលជាសាមីខ្លួនឲ្យទៅជាមួយនោះផង កាល
ទៅដល់ភូមិនោះ អ្នកផ្លូវត្រូវប្រាប់ឲ្យកូនប្រុសទៅសំណាក់
នាផ្ទះអ្នកឯណានិមួយ ឬយេអង្គើសិន រត់ចាំគេហៅខ្លួនសឹម
ឡើងទៅ ។ ចំណែកឯអ្នកផ្លូវហើមហាត្រូវនាំបណ្តាការ
ឡើងទៅលើផ្ទះខាងស្រី ក្នុងវេលានោះ នឹងឃើញពួកមេបា
ប្រុស-ស្រីអន្លុយចាំគ្រឿងប្រា ។ ខណៈនោះអ្នកផ្លូវត្រូវនាំប
ថា “ សូមជំរាបអស់ លោកមេបាប្រុស-ស្រី សូមជ្រាប
ឱ្យតសាមីដើមការបានពឹងពររកខ្ញុំជាអ្នកផ្លូវឲ្យមកសូម
ដំណឹងកូនស្រីរបស់លោកមេបា ពីរដើមរួចមកហើយ
ដូចលោកមេបាជ្រាបស្រាប់តែគ្រាគ្រាយនោះលោក
មានប្រសាសន៍ថា ខ្ញុំជាអ្នកផ្លូវនេះជាស្រីស្រីដ៏ការ
អ្វីពុំអាចស្រេច នឹងទទួលការបង្គាប់បញ្ជាអំពីលោក
មេបាក្រែងពុំបាន ទើបលោកឲ្យខ្ញុំទៅជំរាបលោក

ដើមការ ឲ្យពឹងរកប្រសដែលមានសត្តិបញ្ចាម
និយាយការនឹងលោក ឥឡូវអ្នកសាមីដើមការបាន
ពឹងរកប្រសដែលមានគុណសម្បត្តិ ដូចដែលលោក
មេបាបានបង្ហាត់ទៅអ្នកទាំង ៣ នេះ ឲ្យខ្ញុំនាំមក
ប្រណិប័តន៍ដ្ឋានលោកមេបា ដើម្បីនិយាយមង្គលគ្រប់
ជំពូកតទៅ : ក្នុងវារៈជាកំរប់ ៣ ជើងនេះសូម
ឲ្យលោកមេបាបញ្ជាត្រគ្រប់ជំពូក មកលើអ្នកមហា
អំបាលនេះដែលជាអ្នកតំណាងសាមីដើមការ នឹង
បានប្រតិប័តន៍តាមគួរនឹងការ ។

លំដាប់នោះអ្នកមហាត្រូវប្តឹងស្នើអំពីមុខតំណាងរបស់
ខ្លួនថា៖ សូមទានក្រាបប្រណិប័តន៍ អស់លោកមេបា
ត្រកូលរៀបចំដង្ហែង គូប សូមទានជ្រាប ។

ដ្បិតអ្នកសាមីដើមការបានពឹងពាក់ខ្ញុំប្រធាន
 ឲ្យមកធ្វើជាមហា សូមជំរាបមង្គលការទាំងពួងនឹង
 លោកមេបា តាមច្បាប់រដ្ឋាភិបាលស្រុក ខ្ញុំ សូម
 លោកមេត្តាពិតព័លរមិលមើលខ្ញុំប្រធាន ជាសូមធ្វើ
 ជាមហាបានឬយ៉ាងណា ? បើលោកមេត្តាអនុញ្ញាត
 ចូលចិត្តតាំងឲ្យខ្ញុំប្រធានធ្វើជាមហាហើយ ខ្ញុំប្រធាន
 សុំពាក់អាវុធាយ ស្រាយមាត់ចង់តម្រង់ពែង នឹង
 អុជទៀនទាំងគូ សូមក្រាបប្រណិប័តន៍និយាយមង្គល
 ការតទៅតាមការ ។

ឮកមេបាត្រូវអនុម័តថា : បើយើងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក
 ធ្វើជាមហាពេញយសសិក្ខាចុះ ។

ទំនៀមអ្នកមហាទាំង ៣ នាក់ ត្រូវពាក់អាវុធាយក្រហម

សុទ្ធ ឬហាយដោយពណ៌ក្រហម អាវិលេឆ្លាស់ប្រើមកហើយ
គឺអាវល្ល័ក្ខណ៍ជាមាសប្រាក់ អាវសារបាបដាងើម អ្នកដែល
ទី១មិនមានអាវបាបនេះ សូម្បីនឹងប្រើអាវព្រៃ ឬ អាវ
ដែលពណ៌ក្រហមក៏បានដូចគ្នា, អ្នកមហាទំ ត្រូវមានអាវដាងើម
ពណ៌ក្រហមពាក់ពីលើទៀតផង ។ ចំណែកសំពត់ស្លៀក
ក៏ប្រើសំពត់ពណ៌ក្រហមសុទ្ធ ឬហាយដោយពណ៌ក្រហមដូច
គ្នា សំពត់ដែលឆ្លាស់ប្រើមកហើយ គឺសំពត់ល្ល័ក្ខណ៍ សំពត់
ដាងើម សំពត់ហ្វូល សំពត់សារបាបដាងើម ។ ដើម្បីដឹង
ត្រៀមសំគាល់យសស័ក្តិ ដែលធំ តូចជាងគ្នា ដោយលំដាប់
នៃអ្នកមហាទំ ៣ នាក់នោះ អ្នកមហាទំ ១ គួរប្រើសំពត់
អាវពណ៌ក្រហមធំៗ, អ្នកមហាទំ ២ គួរប្រើពណ៌ក្រហមភ្លាវ
បន្តិចចុះមក, អ្នកមហាទំ ៣ គួរប្រើពណ៌ក្រហមត្រៀង ។
សុំឲ្យជ្រាបថា សំពត់ពណ៌ក្រហមជាសំពត់លេខ ១ ជាពណ៌
មង្គល លោកបញ្ជាឲ្យប្រើក្នុងកិច្ចបង្គំសក្ការទាំងឡាយ សម្រាប់

អ្នកមហា នឹងលាមីខ្លួនក្នុងប្រុស-ស្រី ត្រូវប្រើពណ៌នេះជា
នាម ចំណែកអ្នករស់ទៀតនោះ មិនជាប្រហារ តែពួក
អ្នកដែលកាន់សណ្តាប់នេះនឹងរឹត តែក៏បែងស្លៀកពាក់ពណ៌
ក្រហមនៅក្នុងពិធីបន្តលក់ដែរ ។ អ្នកមហាទី ២ មាន
គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ខ្លួនកាន់គឺ រង ១ មានស្រាងប ពែន
១ គូ គឺដាក់លើរងនោះ នឹងទៀន ១ គូ បិទនៅមាត់រង, អ្នក
មហាទី ៣ មាននគ្រឿងស្នា ១ អ្នកកំប្លោងគ្រឿងស្នានោះគេ
ប្រើអ្នកសំរិទ្ធិ បើគ្មានអ្នកសំរិទ្ធិ គេប្រើអ្នកប្រាក់ គ្រឿងប
ទៀត គេប្រើគ្រឿងប្រាក់ មានកន្សែងបញ្ចពណ៌ ឬកន្សែង
ប្រហុច ១ គ្រាលនៅទ្រនាប់គ្រឿងស្នានោះ ។ កាលមេបា
អនុញ្ញាតឱ្យតែងពេញយសស័ក្តិហើយអ្នកមហានាំ ត្រូវពាក់អាវ
ដោយក្រហមឡើង (តែស្រុកស្រែចំការ ដែលគ្មានអាវដោយ
គេមិនបាច់ពាក់ក៏បានដែរ) អ្នកមហាទី ២ ត្រូវអុជទៀននៅ
រងនោះឡើង ហើយឆ្លងកាន់រងនោះ ដោយវិធីទាំងពីរ ទាំង

អ្នកមហាទី ៣ ក៏ត្រូវលើកកន្លែងកាន់ឡើងដូចគ្នានោះ ,
អ្នកមហាទី ១ ប្រឈមមុខដៃឡើងហើយ បង្ហាត់ខ្លួនបន្តិចជា
គំរូយោគការពាទពួកមេបា ហើយជំរាបថា សូមទានសូមក្រាប
ប្រណិប័តន៍អស់លោកមេបាសូមទានជ្រាប ។ ដ្បិត
សាមីខ្លួនដើមការបានពឹងពររកខ្ញុំប្រហែលទាំង ៣ នាក់
ឲ្យមកបង់ស្ពានមេត្រីដ៏ល្អឆ្នាំកូនស្រីលោកមេបាឈ្មោះ
នាង...នោះ ឲ្យជាករិយាឈ្មោះ^(១)នាយ ... នោះ
ជាបុត្ររបស់អ្នកសាមីដើមការ បើលោកមេត្តាឲ្យ
ទាន និងបានលើកស្នាបញ្ចប់ពាក្យ ព្រមដោយ
ភស្តុភារបណ្តាការជូនពិសានិងសូមប្រណិប័តន៍ ជូន
ទ្រព្យបញ្ចាំចិត្តទុកជាសំគាល់តទៅ ។

១- បើកូនប្រុសនោះ មានបណ្តាសិក្ខិដូចម្តេចត្រូវពេលចេញតំណែង
នឹងយសសិក្ខិនោះ ។

ពួកមេបាត្រូវឆ្លើយតបតាមសមត្ថភាព : ការដែលអ្នក
សាមីជើងការបានពឹងព្រកអ្នកផ្លូវហើមហា ឲ្យមក
សូមជំនុំជំនះកូនស្រីយើងណាមួយ តា យើងហើយនោះ
យើងក៏រសៀលចិត្តណាស់ទៅដែរហើយ តែយើង
មិនទាន់អស់អញ្ចូលគេញក្នុងចិត្តដោយហេតុហើយយើង
រាល់គ្នាជាមេបា ពុំទាន់ដែលបានឃើញរូបឆោមកូន
ប្រុសរបស់អ្នកមហា មិនដឹងជាមានរាងកាយវិកល
វិការណ៍ទុក្ខភាពយ៉ាងណា ឬល្អណាទេ នោះយើង
ពុំបានឃើញ ពុំបានដឹង ។

អ្នកមហាតប្បដិសន្ធិតាមពិតថា សូមទានសូមក្រាប
ប្រណិប័តន៍អស់លោកមេបា សូមទានជ្រាប ។

ឯកូនប្រុសខ្ញុំប្របាទនោះមានរូបឆោមជាមជ្ឈិម

បុរស ឥតមានវិកលវិការអរិយៈ ឯណានិមួយ ដែល
មិនគួរដល់ការងារសម្រាប់ខ្លួននោះទេ ។

ពួកមេបាត្រូថា : ដែលអ្នកមហានិយាយមកតែ
មាត់ទទេដូច្នេះ នឹងយកជាបន្ទាល់ពុំបាន ត្រូវឱ្យ
អ្នកមហាតាំងខ្លួនកូនប្រុសមក ឱ្យយើងជាមេបាតាវាស់គ្នា
ពិនិត្យមើលក្នុងកាលវិទ្យុនេះ ។

អ្នកមហាត្រូវប្រាប់អ្នកផ្លូវ ឱ្យទៅនាំយកកូនប្រុសមក ។
កាលកូនប្រុសមកដល់ហើយ អ្នកមហាត្រូវដាក់បង្ខំនិងកូន
ប្រុសថា សូមទាន, សូមក្រាបប្រណិប័តន៍ជូនខ្លួនកូន
ប្រុស សូមលោកមេបាពិនិត្យមើលរូបឆោមប៉ុះ ។

ពួកមេបាត្រូវបង្គាប់ឱ្យកូនប្រុសនោះ ដោះអាវចេញ
ហើយពិនិត្យមើលរាងកាយសព្វគ្រប់ទៅ កាលពិនិត្យរួចហើយ
គេក៏ដោះអាវចេញហៅថា : កូនប្រុសអ្នកមហានោះ

មានរូបឆោមគ្រាន់បើហើយ តែយើងនៅមានចិត្ត
 ពិនិត្យលក្ខណៈសង្គ្រាម ក្រែងកូនប្រុសអ្នកឯង ជាអ្នក
 លេង-ប្រមឹកដឹកស្រវឹង ដក់អាភៀនច្បាំងកញ្ឆា ឬ
 ប្រព្រឹត្តក្បាលលេងល្បែងដើរស៊ីសង រហូតដល់ទៅ
 មានជំពាក់បំណុលគេដ៏លើសលុប ឬមានស្រីសង្សារ
 កំណាត់ចិត្តហើយ តែមាតាបិតាតាំងផ្សែងមកដល់ភ្នំ
 កូនយើង អម្បាលនេះជាដើមសាកិច្ច ដែលយើងត្រូវ
 ពិនិត្យដែរ ។

អ្នកមហាត្រូវប្រុងខ្លួន ទទួលបានលើខ្លួនចំពោះមុខកូន
 ប្រសិនបើ : កូនប្រុសខ្ញុំប្របាទជាអ្នកប្រព្រឹត្តសុបិន្តស្នេហា
 ត្រង់ត្រឹមត្រូវដូចអ្នកស្រុកទាំងឡាយ មិនមានប្រព្រឹត្ត
 បទអាក្រក់ ទាក់ទាមដោយបទអាក្រក់ទាំងប៉ុន្មាន

ដូចលោកចោទមកអម្បាញមិញនោះទេ ខ្ញុំប្រធាន
សូមធានាលើខ្លួន សូមឲ្យលោកស៊ើបសួរមើលចុះ
បើមិនពិតដូចខ្ញុំប្រធានថា ខ្ញុំប្រធានសូមទទួលទោស
ដោយឲ្យលោក ផ្តាច់ចេញ ហើយឲ្យអស់យកភស្តុ
ភារបណ្តាការ ដែលជូនបញ្ឈប់ពាក្យបញ្ជាចិត្តទាំង
អស់ចុះ ។

អ្នកមហាត្រូវទទួលចុះសម្រេចថា : អើបើអ្នកមហា
ទទួលធានាលើខ្លួនដូច្នេះ យើងក៏ព្រមល្មមឲ្យហើយ
តែថាទាំងអំពីនេះទៅ ត្រូវអ្នកមហាប្រាប់កូនប្រុស
ឲ្យស្គាល់នឹងរាប់អាន យើងរាល់គ្នាមេបាអម្បាល
នេះ គឺឈ្មោះជាឪពុកធំ ឈ្មោះនេះជាម្តាយធំ
ឈ្មោះនេះជាមា ឈ្មោះនេះជាម្តាយមីង ។ល។

អ្នកមហាត្រូវទទួលថា : ខ្ញុំប្របាទនឹងប្រៀនប្រដៅ
 កូនប្រុសឲ្យស្គាល់ នឹងគោរពរាប់អានអស់លោក
 មេបាត្រកូលរៀមច្បង ។ ប៉ុន្តែហើយ អ្នកមហាត្រូវ
 លើកគ្រឿងស្លាបញ្ជាប់ពាក្យ អូនទៅមេបាស្រីពំសា ពួកមេបា
 តប្បីបៀកម្លូ ពំសាទួល ២ សន្លឹកប្លង់មុន ។

លំដាប់នោះ, អ្នកមហាត្រូវដំរាបមេបាថា : សូមអស់
 លោកមេបាមេគ្គាពិតពិលរមិលមើលនូវគ្រឿងភស្តុភារ
 បណ្តាការអម្បាលនេះ បើឃើញខ្វះខាតត្រង់មុខណា
 នឹងបានបែបអ្វីនិទាល់តែគ្រប់គ្រាន់ ។ ពួកមេបាត្រូវជា
 ល្អមគួរសមហើយ ។ ហើយត្រូវប្រាប់ស្ងៀនម្នាក់ ឲ្យ
 មកកត់រកទាំងកម្សាន្តនោះទុកជាចំណាំតទៅ ក្រែងកើត
 ហេតុទៅថ្ងៃក្រោយនឹងបានជាបន្ទាល់ ។ ប៉ុន្តែអ្នកមហាត្រូវថា

ស្រេចការក្នុងរឿងដំណឹងហើយ ។

ក្នុងទុកាសដែលស៊ីស្លាបញ្ចប់ពាក្យហើយនេះ តាម
 ទំនៀមបុរាណ អ្នកមហាត្រូវតែបស្ចឹមឱ្យមេច្លា បង្គាប់ពីរឿង
 ធ្វើផ្ទះការ មេច្លាត្រូវបង្គាប់ឱ្យធ្វើផ្ទះ ១ ខ្នង ៣ វិល្លង មាន
 ហប់មុខហប់ក្រោយ ។ គ្រឿងផ្ទះនោះយកឈើអ្វីប្រើក៏
 ទទឹង បណ្តាយប៉ុន្មានម៉ែត្រ កំពស់ប៉ុន្មានម៉ែត្រ ច្រកស្លឹក
 ឬច្រកក្បឿង ដំណាក់ស្លឹកឬដំណាក់ក្តារ ក្រាលរោបឬក្រាល
 គ្តារ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យសព្វគ្រប់វិនា តែមុននេះ ត្រូវមេច្លាតែ
 ពាំលាមើលមើលដល់ធនធាន ខ្លួនស្ម័គ្រក្បាលទាំងលាងចាន
 ខ្លួនត្រូវប្រមូលប្រៀងមួយអង្គ ដោយហតាបតាឬអ្នកអាណា
 ព្យាបាលផ្ទាល់ ហើយបង្គាប់ឱ្យអ្នកទូទៅតាមភាពនោះឱ្យ
 ស្ទូបតែធ្វើកើត ហើយត្រូវកំណត់ទុកពេលឱ្យធ្វើក្នុងរំពង់ពី ៦
 ទៅ ១១ ទៅដល់មួយឆ្នាំ ។ តែសម័យនេះ ពួកអ្នកក្រសែតែចង

បង្កប់ឲ្យធ្វើដូច្នេះ គេបង្កប់យកជាប្រាក់ដ៏ស្មុគស្មាញ គេ
មិនបង្កប់ក៏មាន ។ ចំណែកឯអ្នកស្រុកក្រៅ នៅកាន់
ទំនៀមបង្កប់ឲ្យធ្វើផ្ទះនៅឡើយជាច្រើន ។

ក្នុងឧទាហរណ៍ដែលដណ្តឹងជាអំប ៣ ជើងនោះ ពួកមេបា
បានសួរបញ្ជាក់ពីគំនិតមានយាទរបស់កូនប្រុសសព្វគ្រប់ អ្នក
មហាបានជំរាបថា មានគំនិតមានយាទល្អ សូមឲ្យស៊ីបស្លា
មើលចុះ បើមិនពិតដូចពាក្យជំរាប សូមឲ្យផ្តាច់ចេញចុះ តែ
ម្ចីងហើយ ក៏ពួកមេបានៅមិនទាន់អស់ចិត្ត ទើបមានទំនៀម
ថា ឥឡូវវេលាដែលដណ្តឹងគ្រប់ ៣ ជើងហើយ ត្រូវឲ្យកូន
ប្រុសទៅបំរើម្តាយក្មេកឥតក្មេក ដរាបដល់ពេលសៀបការ ។
ការដែលឲ្យកូនប្រសា ទៅនៅបំរើដូច្នេះ ក៏ដើម្បីនឹងពិនិត្យ
មើលគំនិតមានយាទនោះឯង ។ ក្នុងរវាងដែលកូនប្រសា
ទៅនៅបំរើនោះ មានផ្សាច់ជាច្រើនណាស់ហើយ ដោយ

ហេតុក្នុងប្រសាសនោះ ទៅសំដែងកិរិយាមារយាទអាក្រក់ឲ្យ
គេឃើញ ។

តែការដែលទៅនៅបំរើ មិនមែនសុទ្ធតែត្រូវទៅនៅទាំង
អស់គ្នាដោយខានមិនបាននោះទេ ព្រេសចហើយតែមួយក្មេក
ឡុកក្មេក គេត្រូវការឲ្យទៅនៅបំរើផង ទើបទៅនៅបំរើបាន
អ្នកខ្លះគេមិនចូលចិត្តឲ្យក្នុងប្រសា ដែលមិនទាន់ស៊ីបដូច្នេះ
មកនៅបំរើក៏មានដែរ ។ គេមិនត្រូវការឲ្យមកនៅបំរើក្តី ឬ
សាមីខ្លួនក្នុងប្រសានោះ ជាអ្នកទីទួលក្រ គ្មានអ្នកកាន់កាប់
ការកងផែនដ៏នស្ទង់ក្តី ក្នុងប្រសានោះជាអ្នករាជការក្តី អំបាល
នេះសូម្បីមិនទៅនៅបំរើក៏បាន ។

៥- របៀបជូនពេលវា

អ្នកដែលត្រូវធ្វើផែនក្តី អ្នកដែលមិនត្រូវធ្វើផែនក្តី កាល
ដល់ទុក្ខកាលណាមួយដ៏សមគួរបើយ ត្រូវជូនពេលវា គឺ
កំណត់ថ្ងៃ ខែ ដែលនឹងរៀបមង្គលការឲ្យទៅខាងស្រីប្រាប

សូមអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជាក់ការកូនតាមកំណត់នោះ តែអ្នកដែលត្រូវធ្វើ
 ផ្ទះនោះ ត្រូវជួនក្នុងវេលាដែលធ្វើផ្ទះរួចហើយ គឺត្រូវថ្ងៃ
 ហោរឬអាចារ្យគន់គួរមើលថ្ងៃ ខែ ដែលល្អគួរនឹងរៀប
 មង្គលការបាន ។ តាមទំនៀម គេត្រូវរៀនដែលលេខ
 សេសគួរ បាននឹងខែលេខ ១ , ៣ , ៥ , ៧ , ៩ , ១១ ។
 ត្រូវធ្វើក្នុងខែដែលលេខគត់គួរ គឺខែលេខ ២,៤,៦,៨ ១០ ១២
 តែបើក្នុងរដូវកំកូសឆ្លងចូលវស្សា គឺរដូវវស្សាពី ១ រោច ខែ
 អាសាឍទៅដល់ ១៥ កើតខែវស្សា ឬស្វាយ ឬម្សិលខែជាលេខគត់គួរ
 គឺត្រូវរៀនដែរ ។ កាលគន់គួរទៅហើយ ត្រូវលើថ្ងៃខែណាក៏
 ត្រូវកត់ថ្ងៃខែនោះ ចុះក្នុងផែនក្រដាសមួយ ហើយត្រូវរៀប
 កសាងការពាក់ដំរីដៃតាមទំនៀម គឺ :

១- ស្វា ១០០

២- ម្លូ ១០០

៣- ចេកទំ ២ ស្លឹក

៤ - រង់ស្មា ដាក់គ្រឿងស្នាសពូក្រប

រួចហើយត្រូវប្រគល់ឱ្យអ្នកផ្លូវ ព្រមទាំងក្រដាសកំណត់
 ពេល ឱ្យនាំយកទៅជូនមេបាខាងស្រី ។ កាលបានទទួល
 ហើយ បើមិនមានធុរៈជាទម្ងន់ទេ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យគេ ។
 កាលបើបានអនុញ្ញាតព្រមព្រៀងស្នាហើយ អ្នកផ្លូវត្រូវជំរាប
 សូមឱ្យមេបាបង្គាប់គ្រឿងភស្តុភារបណ្តាការសព្វសរពើ
 ដែលត្រូវជូន នឹងត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងវិភាគធ្វើមន្ត្រីលក្ខណៈ ។
 មេបាត្រូវកត់ចំនួនភស្តុភារបណ្តាការទាំងនោះ ដោយជំពូក ។
 តាមសមត្ថភាពហើយ ត្រូវប្រគល់ឱ្យអ្នកផ្លូវ យកទៅជូនអ្នក
 សាមីដើមការ ។

៦ - រង្វៀបបង្គាប់

ឯភស្តុភារបណ្តាការនោះ តាមទំនៀមបុរាណដែលមាន
 ក្នុងសៀវភៅទម្រង់ការឡាយយ៉ាង ដែលជា ព្រះជ័យចេស្តា
 រាមាឥស្សរ ទ្រង់តែងតាំងទុកនោះ ហ៊ីត្រូវបង្គាប់ដូច្នេះ ៖

ក) គ្រឿងបណ្ណាការការធំ:

១- ស្នា	១.០០០ ដៃ
២- ម្លូ	១.០០០ ត្របក
៣- ថ្នាំ	៥ នាឡិ
៤- ស្នាថ្នាំ	១ ជាលកន្ទះ
៥- កំបោរ	២ តុម្ព
៦- អង្ករខ្យាយ	២ ប៉ាង
៧- អង្ករដំណើប	១ ប៉ាង
៨- ត្រីស្រស់	៧ ស្មែង (ក្នុង១ស្មែងត្រីពូងរាយ)
៩- ត្រីឆៀត	១៥ រាយ
១០- ត្រីឆ្អើរ	១៥ -
១១- មាន់	៣០ -
១២- ទា	១៥ -
១៣- ប្រហុក	៥ នាឡិ

១៤- អបិល

១ ពាសតូច

១៥- ស្រា

៤ ក្រម (ក្រមគោកត្រស)

១៦- ស្រាពពុះ

១ ក្រម

១៧- បន្លែ

១០ មុខ

១៨- ផ្លែឈើ ៣០ មុខ (ក្នុង១មុខ ១ស្លឹក ៥ ផ្លែ)

តែតម្រាខ្លះថា ក្នុង១មុខ ៣ ស្លឹក តាមចំនួននេះ

រួមទាំងនំផង ។

ចំនួនគ្រឿងបណ្ណាការ

ចំនួនគ្រឿងបណ្ណាការឯទៀត ដែលនឹងពោលតទៅនេះ
 គប្បីជាបថា ការបៀបដែលគេកំណត់ប្រើក្នុងសម័យព្រាង
 នាយឯណោះ សព្វថ្ងៃអ្នកនគរមិនបានដាក់កាន់យកតាមកំណត់
 នេះទាំងអស់ទេ យកខ្លះ មិនយកខ្លះ ព្រោះកាលៈទេសៈ
 ប្រែប្រួលទៅ មានរបៀបរបស់ថ្មីផ្សេងៗ កើតឡើង គេក៏

ប្រើរបស់ដ៏ជំនួសរបស់ចាស់នោះឡើយ គេលះហែលតែ
 ម្តង ដោយមិនមានប្រើរបស់ជំនួសឡើយ ដូចជាយ៉ាងអំបិល
 ប្រហុកជាដើម គេលះបង្គាប់ គេបង្គាប់ទឹកត្រីជំនួសឡើយ
 មិនបង្គាប់សោះឡើយ ត្រីស្រស់-ត្រីជឿត-ត្រីឆ្អើរ គេក៏លះ
 បង្គាប់ដែរ គេបង្គាប់សាច់ជ្រូកជំនួស ក្នុងការមួយ ប្រើសាច់
 ជ្រូកទម្ងន់តាំងពីមួយហាបឡើងទៅរហូតដល់ពីរហាប តាម
 ការតូច ការធំ ការដែលធំមែនទែន ជួនកាលមានសាច់
 តោឡមួយទៀតមិន របស់ក្រៅពីនេះ គេអាចបន្ថយឲ្យតិចចុះក៏
 បាននឹងបង្កើនឡើងលើសកំណត់នោះក៏បានតាមរូបការតូចធំ ។

១)- គ្រឿងបណ្តាញការស្នាក់នៅ

(លោកជាត្រូវឲ្យបង្គាប់ឲ្យយល់ចុះពីបណ្តាញការការធំពាក់
 កណ្តាល) គឺ ៖

- ១- ស្នា ៥០០ ដៃ
- ២- ម្លូ ៥០០ ក្របក

៣- ថ្នាំ	២ នាឡិកាន្ទៈ
៤- ស្នាដ្ឋា	៨ ដំបូង
៥- កំបោរ	១ តុម្ព
៦- អង្គរខ្យាយ	១ បាំង
៧- អង្គរដំណើម	១ តោ
៨- ត្រីស្រស់	៣ ស្មៅនីវ ១ តុន
៩- ត្រីឆៀត	៧ រាយ
១០- ត្រីឆ្អើរ	៧ -
១១- មាន់	១៥ -
១២- តា	១៥ -
១៣- ប្រហុក	២ នាឡិកាន្ទៈ
១៤- អំបិល	កន្ទៈពាង
១៥- ស្រា	២ ក្អម (ឧទិន)
១៦- ស្រាពពុះ	១ តៀន (ប្រមាណកន្ទៈក្អម)

១៧—បន្លែ

៥ មុខ

១៨—ផ្លែឈើ

១៥ មុខ (ចំនួននេះរួម

ទាំងនំនិងផ្លែឈើ)

គ)- គ្រឿងបណ្តាញការស្លាប់រង ត្រូវបង្ហាត់ដូច្នេះ :

១- ស្វា

២០៥ ដៃ

២- ម្លូ

២០៥ ត្របក

៣- ថ្នាំ

១ នាឡិ

៤- ស្វាវិ

៤ ដម្លឹង

៥- កំបោរ

១ តម្ក

៦- អង្ករខ្យង

១ តោ

៧- អង្ករដំណើប

១ កន្តាំង

៨- ត្រីស្រស់

១ ពុទ្ធ

៩- ត្រីជៀត

៥ រាយ

១០- ត្រីឆ្កែ

៥ -

១១- មាន ៧ រាយ

១២- តា ៣ -

១៣- ប្រហុក ១ នាឡិ

១៤- អំបិល ១ សៀន

១៥- ស្រាចំណាយ ១ ក្អម

១៦- ស្រាពពុះ ១ ក្អម

ឃ)- គ្រឿងបណ្តាញស្លាកស្នែង ត្រូវបង្ហាត់ដូច្នេះ៖

១- ស្នា ១០៥ ផែ

២- ម្ល ១០៥ ត្របក

៣- ថ្នាំ ៦ ដប្រីន

៤- ស្នាង្គា ៥ ដុំ

៥- កំបោរ កន្លះតម្ក

៦- អង្កឡាយ ១ កញ្ជី

៧- អង្ករដំណើប ១ កន្តាំង

៨- ផ្ទៃឈើកំរៀម ៥ តោក (ក្នុង ១ តោក
២ ដួន ៥ ដំបូរ)

៩- ស្រាចំណាយ ២ តួច

១០- ស្រាពពុះ ១ ស័ក

១១- ត្រីស្រស់ ១ តុន

១២- មាន់ ៤ រាយ

១៣- ទា ២ -

១៤- បន្លែ ១ កញ្ចប់ (រួម ៥ មុខ)

១៥- បាយសម្ប ៥ បិស

បាយសម្ប ៥ បិសនេះ សម្រាប់សែនព្រេនដួនតា ។
ហើយដួនឲ្យមេបាពិសារ តែរលៀបសែនព្រេនដួនតាក្នុងសម័យ
នេះ ឃើញច្រើនតែគេបង្គាប់ឲ្យមាន ចំអាប ២ បិស បង្អែម
២ បិស មាន់ស្បោរមួយគូ ទាស្បោរមួយគូ សាច់ជ្រូក១ក្បៅ ។

ង)-គ្រឿងបណ្តាការស្វាដឹក ត្រូវបង្ហាបដំបោះ :

១- ស្នា ៥ ដើ

២- ម្ច
៥ ត្របក

ព្យា - ថ្នាំ ព្យា ដុំ

៤- សាជ្ជា ២ -

๕- สร ๑ กัฏฐ

୧-୧୫/୫
 ୧ କୁ

၇- ဖြာကံ ၁ နှစ် (ဧပြီလမှစ၍)

১৭৯)

ក្រឡាស្នាក់នេះឲ្យវេចនឹកកន្លងបញ្ចេញ ដំកល់

លើកទីមួយ ១

ប)- រណ្តាប់ស្នាព្រះពរ ដូច្នេះ

១ - ស្វា ព្យ ដៃ

២- ឧ ៥ ត្របក

៣ - ប៉ាំ	៣ ដំ
៤ - ស្វាផ្លា	៤ -
៥ - ទៀន	១ គូ
៦ - ផ្កា	៣ ទេស

ឆ) - រណ្តាប់ស្វាជ័យ ដូច្នេះ :

១ - ស្វា	១០០ (តម្រាខ្លះហ៊ា ស្វា ៥ ដៃ)
២ - ម្លូ	១០០ ត្របក
៣ - ប៉ាំ	៥ ដំ
៤ - ស្វាផ្លា	៣ -
៥ - ទៀន	១ គូ
៦ - ប្រាក់	១ បាទ (តម្រាខ្លះហ៊ា ប្រាក់
៣ ស៊ីវ)

ជ - រណ្តាប់ប្រសព្វមុខការធំ ដូច្នេះ :

១ - ស្វា	៣ ដៃ

- ៥៤ -

២- ម្លូ	៥ ត្របក -
៣- ថ្នាំ	៣ ដុំ
៤- ស្នាដ្ឋា	៣ -
៥- ទៀន	១ គូ
៦- ប្រាក់	៥ បាទ (តម្រាខ្លះហិប្រាក់
៥ ស្លឹក)

ឈ)- រណ្តាច់ប្រសព្វមុខការកំណត់ដូច្នេះ:

១- ស្នា	២ ដៃ
២- ម្លូ	៤ ត្របក
៣- ថ្នាំ	២ ដុំ
៤- ស្នាដ្ឋា	២ -
៥- ទៀន	១ គូ
៦- ប្រាក់	២ បាទ ២ ស្លឹក (តម្រាខ្លះ
ហិ ៣ ស្លឹក)

ញ)- រណ្តាប់ប្រសព្វមុខគ្នាដំបូង ដូច្នេះ :

១ - ស្វា	៣ ដៃ
២ - ម្លូ	៣ ត្របក
៣ - ថ្នាំ	១ ដុំ
៤ - ស្វាជ្វា	១ -
៥ - ទៀន	១ គូ
៦ - ប្រាក់	១ ស្ទឹង

ដំ)- បំនួនប្រាក់ខាងស្មា

ឯប្រាក់ខាងស្មា លោកកំណត់ទុកឲ្យមេបា កាត់យក តាម
បណ្តាស័ក្តិរបស់ឡូត្រកូលខាងប្រស លោកចែកត្រកូលជា
៤ គឺ ត្រកូលរាជស័ក្តិ ១, ត្រកូលទុត្តមស័ក្តិ ១, ត្រកូល
ចុរាណស័ក្តិ ១, ត្រកូលភព្វស័ក្តិ ១, ។ ត្រកូលដែលជាប់
ដំណាសន្តតិវង្ស ដោយឧត្តិយត្រកូល ហៅថាត្រកូលរាជស័ក្តិ

លោកឲ្យយកជាតិស័ក្តិទឹកមាស ៧ មកកាត់ជាប្រាក់ ៧០ ដម្លឹង
៣ បាទ ៣ ស្ទឹង ជាចតុគុណ ត្រូវនឹងប្រាក់សព្វថ្ងៃនេះជា
១០៥៥០ ។ ត្រកូលមន្ត្រីមានបណ្ណាស័ក្តិតាំងពី ១០ ហូតាន់
ចុះមកដល់ ៦ ហូតាន់ ហៅថាត្រកូលឧត្តមស័ក្តិ លោកឲ្យ
យកជាតិទឹកមាស ៦ មកកាត់ជាប្រាក់ ៦០ ដម្លឹង ២ បាទ
២ ស្ទឹង ជាត្រីគុណ ត្រូវនឹងប្រាក់សព្វថ្ងៃនេះជា ៧១៧០ ។
ត្រកូលដែលមានបណ្ណាស័ក្តិជាន់ទាបតាំងពី ៥ ហូតាន់ចុះមក
ដល់ទីស្មុនី ក្រឡាតាស មេស្រុក ឆម្បាលនេះហៅថា
ត្រកូលបុរាណស័ក្តិ លោកឲ្យយកជាតិទឹកមាស ៣ មកកាត់
ជាប្រាក់ ៣០ ដម្លឹង ១ បាទ ២ ស្ទឹង ជាទ្វេគុណ ត្រូវនឹង
ប្រាក់សព្វថ្ងៃនេះជា ៤១៤០ ។ ត្រកូលរាស្ត្រអ្នកស្រុក
ធម្មតា ហៅថាត្រកូលភព្វស័ក្តិ លោកឲ្យយកជាតិទឹកមាស
១ មកកាត់ជាប្រាក់ ១២ ដម្លឹង ២ ស្ទឹង ត្រូវនឹងប្រាក់សព្វថ្ងៃ
នេះជា ១៧៧០ ។

បើត្រាន់តែកាត់ប្រៀបច្បាប់ មិនបានយកដាច់ទេ ត្រកូល
 បុរាណស័ក្តិ កូនច្បងនឹងកូនសោ លោកឲ្យកាត់ ១២ ដម្លឹង
 ២ បាទ ១ ស្ទឹងស្មើគ្នា ត្រូវនឹងប្រាក់សព្វថ្ងៃនេះជា ២០ ៧០ ។
 កូនបន្ទាប់ពីច្បងចុះទៅឲ្យកាត់ ៩ ដម្លឹង ៣ បាទ ២ ស្ទឹងត្រូវ
 នឹងប្រាក់យើងសព្វថ្ងៃនេះជា ១៥៨០ ។ ត្រកូលឧត្តមស័ក្តិ
 ឲ្យកាត់ ៧ ដម្លឹង ១ បាទ ១ ស្ទឹង ត្រូវនឹងប្រាក់សព្វថ្ងៃនេះជា
 ១១ ៧០ ។ ឯត្រកូលពីរខាងដើមមិនឃើញលោកបញ្ជាក់ទុក
 ប្រហែលជាដោយឃើញថា ត្រកូលពីរនោះ ជាត្រកូលស្តុក
 ស្តម្ភ ត្រូវកាត់យកដាច់តាមកំណត់បញ្ជាក់ដើម មិនត្រូវបន្ត
 បន្ថយកាត់គ្រប់តែការ ដូចត្រកូលពីរខាងចុង ដែលជាត្រកូល
 ឡូត់ខ្សោយធនធាននោះទេ ។

តែតាមបែបមួយ យ៉ាងទៀត លោកចែកប្រភេទត្រកូល
 ជា ៣ យ៉ាង គឺ ត្រកូលឧត្តមស័ក្តិ ១, ត្រកូលមធ្យមស័ក្តិ ១,
 ត្រកូលសាធារណស័ក្តិ ១, ។ កំណត់ត្រឹមណាជាត្រកូល

ឧត្តមស័ក្តិ ត្រឹមណាជាត្រកូលមធ្យមស័ក្តិ ត្រឹមណាជាត្រកូល
 សាធារណស័ក្តិ ក៏មិនដែលប្រទះឃើញបែបបទលោកថែម
 ទុកឲ្យច្បាស់លាស់ មានត្រឹមតែឈ្មោះប៉ុណ្ណោះ តែបើធៀប
 នឹងត្រកូល ៤ យ៉ាងខាងដើម ក៏ល្មមនឹងអនុមានទៅបាន
 ថា ត្រកូលដែលជាប់ដោយឧត្តិយត្រកូល នឹងត្រកូលដែល
 មានបណ្តាស័ក្តិ ១០ ហូរពាន់ចុះទៅដល់ ៦ ហូរពាន់នឹងត្រកូល
 សេដ្ឋី គួរចាត់ជាត្រកូលឧត្តមស័ក្តិ ។ ត្រកូលដែលមានបណ្តា
 ស័ក្តិត្រឹម ៥ ហូរពាន់ចុះមកដល់មេស្រុក គួរចាត់ជាត្រកូល
 មធ្យមស័ក្តិ ។ ត្រកូលរាស្ត្រអ្នកស្រុកធម្មតា គួរចាត់ជា
 ត្រកូលសាធារណស័ក្តិ ។

ប៊)- ប្រាក់ស្នាប់ទឹកដោះ :

ប្រាក់ថ្លៃទឹកដោះ ដែលមាតាបានចិញ្ចឹមមកពីតូច លុះ
 ធំឡើងមានប្តី មានទំនៀមព្រះឲ្យកូនប្រសាប្រស ជូនម្តាយ
 កេរ្តិ៍ បើគ្មានម្តាយកេរ្តិ៍ ត្រូវជូនទៅឪពុកកេរ្តិ៍ ឬ អ្នកអាណា

ព្យាបាលប៉ុណ្ណោះ ស្រេចតែមេបាខាងស្រីនីកាត់ យ៉ាងតិច
 បំផុតពីត្រឹម ២១០០ ឡើងទៅដល់ ១០០១០០ មេបាត្រូវប្រមើល
 មើលដល់ឋានរបស់ត្រកូលនោះ ហើយសឹមកាត់ ឲ្យតែល្មម
 គួរការ ។ មានទំនៀមហិ ប្រាក់ស្លាប់ទឹកដោះនោះ ម្តាយ
 កេកអ្នកទទួលទៅ មិនត្រូវយកទៅចាយវាយដោយស្បែកដៃ
 ឡើយ ត្រូវយកទៅជូនដល់មាតារបស់ខ្លួន បើគាត់ស្លាប់
 ទៅហើយ ត្រូវយកទៅធ្វើបុណ្យ ឧទ្ទិសកុសលបញ្ចានទៅឲ្យ
 តែបើម្តាយកេកស្លាប់បាត់ទៅ ឪពុកកេកឬ អ្នកអាណាព្យាបាល
 ត្រកូលទទួលជួស ហើយយកទៅធ្វើបុណ្យ ឧទ្ទិសកុសល
 ដល់អ្នកដែលស្លាប់ទៅនោះ ។

ឯគ្រឿងបណ្តា ការទាំងឡាយ ដែលរៀបរាប់មកខាង
 លើនេះ ជារបស់ដែលត្រូវជូនទៅខាងស្រី អ្នកសាមីដើម
 ការ ត្រូវប្រុងប្រៀបប្រមូលមកគ្រឿងប្រាទុកឲ្យបានសព្វគ្រប់
 ក្នុងថ្ងៃចូលពាង ។

កាលជិតនឹងដល់វេលាសៀមមន្តលក្ខណៈ មាតាបិតាប្អូនអ្នក
 អាណាព្យាបាលទាំងឡាយខាងប្រុស-ស្រី ត្រូវជំរាបញ្ជាតិ
 សន្តាននឹងមិត្រសម្លាញ់ទាំងឡាយ ឲ្យអញ្ជើញមកជួបជុំក្នុង
 ថ្ងៃដែលកំណត់ទុក ។ តាមសណ្តាប់ធ្នាប់សព្វគ្រប់នេះ មុននឹង
 សៀមការ ៨ ថ្ងៃ ត្រូវប្តឹងមន្ត្រីឃុំឲ្យចេញពត៌មានបិទនៅសាលា
 ឃុំនឹងទីដែលកូនស្រីនៅ ដើម្បីដំណឹងដល់អ្នកប្រកាន់ ។

៧- ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គល

ថ្ងៃទី ១ ចូលរោង :

ទំនៀមការរបស់ខ្មែរនេះ តាំងពីបុរាណសៀងមក លោក
 កំណត់ទុកជា ៣ ថ្ងៃ ។ ថ្ងៃដំបូងហៅថាថ្ងៃចូលរោង, ថ្ងៃ
 ទី ២ ហៅថាថ្ងៃស្អែកំណត់, ថ្ងៃទី ៣ ហៅថាថ្ងៃសំពះ ។
 តែមុននឹងចូលរោង អ្នកសាមីដើមការ ត្រូវចាត់ឲ្យអ្នកផ្លូវស្រី
 នៅជំរាបជូនដំណឹង និងសុំអនុញ្ញាតកិច្ចការផ្សេងៗ ដល់មេបុរា
 ខាងស្រី គឺ :

ព្រះជំនុំ : ត្រូវរំកាបជូនដូច្នេះដែល លន់ថ្មីនោះទៅមេបា

(ក្រែស្រុកខ្លះ គេឲ្យជូនក្នុងថ្ងៃទី ២) ។

ព្រះទី ២ : ត្រូវសូមទីដី ដើមទឹក ដើមគោក សម្រាប់
ធ្វើការ គឺសុំព្រៃកេរុល សុំកំពង់ដំបងទឹក សុំដីដឹកគុក សុំដី
ដឹកដើមឆ្នាំង និងសុំលើកោងផ្កាស្លា និងសន្លឹកនទេវតា ។

ព្រះទី ៣ : សុំផ្សំខ្សែច្រូ ខ្សែចាប៉ុ គោកនិងខ្នងកេរី នាំ
អ្នកសាម៉ង់ និងកសិករចណ្តា ចូលកោងម្តងលក់ គឺ
កោងផ្កាស្លា ។

ព្រះទី ៤ : ត្រូវសុំផ្ទះលោកមេបា និងរៀបចំធ្វើមង្គលការ។

ព្រះទី ៥ : ត្រូវសុំឲ្យលោកមេបាប្រមូលព្យាបាលនានាឲ្យ
អញ្ជើញមកជួបគ្នា ក្នុងថ្ងៃព្រឹកស្អែកឯណោះ និងបានវិសេស
ព្រានជូនគាត់លើស្លាដាក់ ស្លាកន្សែង ស្លាបង្កើន ជូនពិសា
តាមទំនៀម ។ ក្នុងទំនៀមខ្មែរដែលអ្នកផ្សំសុំនោះ បើជា
ការមេនទុសទាស់នឹងច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់ មេបាត្រូវអនុញ្ញាត

ឲ្យដាវរាម ។

១)- ថ្ងៃទី ២ ស៊ីកំណត់

ថ្ងៃទី ២ វេលាព្រឹកក្នុងកំឡុងម៉ោង ៧ ទៅម៉ោង ៨ ដាវរាម
 ដែលត្រូវសែនព្រេនដូនតានីស ស៊ីស្លាដក់ ស្លាកឡែង ស្លាបង់
 ដក់ណត់ មេហៅថា “ ស៊ីស្លាកំណត់ ” ឲ្យខ្លី ។ ត្រូវឲ្យអ្នក
 សាមីដើមការនាំតស៊ូការទាំងនោះ ព្រមដោយខ្សែភោជនីយា-
 ហារ គឺចំណេញ ២ ថាស ឬ ២ តុ, បន្ថែម ២ ថាស ឬ ២ តុ,
 មានស្បែក ១ គូ, ខាស្បែក ១ គូ, សាច់ជ្រូក ១ ក្បាល ទៅរៀប
 នៅលើផ្ទាំងឡើងនូវការនោះ ប្រសិនបើឈឺឲ្យអ្នកដូនទៅនិយាយ
 ការនឹងមេបា តាមទំនៀមដូច្នេះ ៖

ករៈនិម្មិត : អ្នកផ្លូវត្រូវនាំរាមថា : ពីថ្ងៃម្សិលមិញ
 សាមីដើមការ បានពឹងពររកខ្ញុំទាំង ៣ នាក់ ឲ្យដា-
 វរាមជូនរកស៊ី ដើងទឹក ដើងគោក រហូតដល់ទៅ

សុំប្រមូលញាតិសន្តាន ដូចមានកំណត់ដូចពីម្ល៉ៃមុន
ស្រាប់ ។

ព្រះទ័យ ២ : ត្រូវបន្ថយជនល្អក៏ចាស់ ផ្ទាល់ដាក់ជនល្អក៏ថ្មី
សុំបន្ថយជនល្អក៏ថ្មី សុំចងភ្នាក់ដៃ សុំក្រាលកន្ទុលស្លិន
លោកមេបា នឹងបាននិយាយច្បាស់ការតទៅ (កែទំនៀមខ្លះ
អ្នកខ្លះ ក្នុងព្រះទ័យ ២ នេះ គេស្មានផ្ទុះការទៅមេបា ព្រះទ័យ ៣
ទើបសុំបន្ថយជនល្អក៏ថ្មី ។ ល ។

ព្រះទ័យ ៣ : ត្រូវសុំឲ្យលោកមេបាប្រមូលញាតិសន្តាន។

ព្រះទ័យ ៤ : មាវិលានេះល្អមែននឹងសែនប្រោសចាស់ទុំហើយ
សូមអញ្ជើញអស់លោកមេបាសែនប្រោស ។

ក្នុងឧទាហរណ៍នោះ ពួកមេបាត្រូវប្រមូលក្នុងសែនប្រោសដោយ
* ខន្ធភាគនីយាហារវិលតោលហើយ គឺសែនជំរាបរំលឹករំលង
នឹងនឹងជំនាតាជាដើម ដែលឆ្លើយកាលក៏យាទៅហើយ ឲ្យបាន

ប្រាប់ទូទៅ ដ្បិតមេបាទីន៍រៀបចំផែនការកូនចៅ កុំឱ្យប្រកាន់
ថាជាការក្លែងប្លែង ។

អ្នកទី ៥ : កាលដែលព្រះបាទហើយ ត្រូវដកចេញទៅ
ទៀតថា វេលាល្ងាចនឹងលើកស្លាដឹក ស្លាកនៃរូង
បង្គំដក់ណាត់ជូនពិសាហើយ តើទំនៀមលោកមេបា
ទីន៍ពិសានៅល្វែងណា? សូមមានប្រសាសន៍ ។

ត្រង់នេះមានទំនៀមថា : ស្លាដឹក ស្លាកនៃរូង ត្រូវស៊ី
នៅល្វែងធ្មៀវ, ស្លាជន់រេ កំណត់ត្រូវស៊ីនៅល្វែងចិន គឺ
ល្វែងកណ្តាល ។ ខ នេះស្រេចនៅលើបេឡា នឹងស៊ីក្រែក
ដូច្នេះក៏បាន នឹងស៊ីក្រែកក៏បាន បើស៊ីក្រែករួចទៅស៊ីនៅល្វែង
ប៉ុន្តែច្បាស់ ត្រូវប្រាប់ទៅអ្នកផ្សេងៗ តាមការ ។

ន័យមួយទៀតមានទំនៀមថា កាលធ្វើការមកដល់ត្រង់
នេះហើយ ត្រូវផ្លាស់អ្នកផ្សេងៗស្រីចេញ បញ្ចូលអ្នកមហាប្រស

៣ នាក់ចូលជំនួស ព្រោះលោកថា អ្នកផ្លូវស្រីនោះមាន
 អំណាចនិយាយការបានតែត្រឹមស្វែងឆ្លៀង តែសព្វថ្ងៃនេះ គេ
 ច្រើនប្រើអ្នកផ្លូវប្រុសកែម្តង តាំងពីដំបូងមក ដោយហេតុនឹងរក
 ស្រីដែលចេះនិយាយការក្នុងភ្លើងនោះបានដោយក្រ ចំណែក
 ឯប្រុសដែលធ្វើការជំនួសអ្នកផ្លូវស្រីនោះ ត្រូវម្តងមេបាតាំងពី
 ដំបូងថា នឹងរកស្រីព្រហ្មចារី ដែលបេះស្រដីការគ្រប់
 ជំពូកមកធ្វើជាអ្នកជំនួសលោកមេបាពុំបាន នឹងរក
 ស្រីចាស់ក៏រិះរិលណាស់តែកូនយំ ហេតុនេះខ្ញុំប្របាទ
 សូមនិយាយការទាំងពួងជំនួសអ្នកផ្លូវស្រី ។

មេបាត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យ តែអ្នកផ្លូវប្រុសនោះត្រូវនិយាយ
 ការដាចាតាស្រីហ្វូកមក ។ កាលមកដល់ត្រង់ស៊ីកំណត់នេះ
 ត្រូវផ្លាស់ភាពជាមហាប្រុសវិញ ត្រង់នេះមានទំនៀមថាមេបា
 ត្រូវបង្គាប់ឱ្យអ្នកមហានេះ រកតាំងយូ ស្បែកជើង សំពត់

ហួសពី ៣ ជាន់ អារាម ថង់រង់ ដីគ្រឿងប្រដាប់
 សម្រាប់អ្នកមហាឲ្យបានមកសព្វគ្រប់ មេប៉ាន់និងបានតាំងជា
 មហាពេញយស កាលរកបានហើយ មេប៉ាន់តាំង
 អ្នកទី ១ ជាមហាទេព, (១) អ្នកទី ២ ជាមហាមន្ត្រី, អ្នកទី ៣
 ជាមហាប្រះពាន បើកគ្រឿងប្រដាប់ទាំងអំបាលនោះមិនបាន
 ឬបានខ្លះខ្លះខ្លះ ត្រូវប្តឹងទៅមេប៉ាន់តាមការ មេប៉ាន់អនុញ្ញាត
 ឲ្យតាមមានតាមបាន ។ គ្រឿងសំលៀកបំពាក់អ្នកមហានោះ
 ដូចម្តេចខ្លះ ដូចមានពោលហើយទាំងដើម ។

១- ទំនៀមរាជការក្នុងព្រះបរមរាជវាំងសព្វថ្ងៃនេះ ឃើញតាំងសារ
 មហាមន្ត្រីជាចាស់ហ្វាងស្តាំ ជាមហាទេពជាចាស់ហ្វាងឆ្វេងដុយគ្នានិង
 សារអ្នកមហាក្នុងទម្រង់ការនេះ តំណែងសារមហាមន្ត្រី មហាទេព ក៏
 មានមុខក្រសួងក្នុងរឿងនេះដែរ ហេតុម្តេចក៏ត្រឡប់ដុយគ្នាទៅវិញ តែ
 បើគិតមើលតាមទម្លាប់ដែលអ្នកស្រុកហៅសព្វថ្ងៃនេះ ឃើញហៅសារ
 មហាទេពមុនដូចគ្នានឹងទម្រង់ការ ឬបើនឹងគិតមើលតាមរូបឈ្មោះទាំង
 ពីរនោះក៏ឃើញគួរឲ្យសារមហាទេពជាស្តាំ ។ សារនេះក្នុងនាមដើម
 ប្រហែលជាមហាទេពនៅមុខ ទើបត្រឡប់មកផ្លាស់គ្នាក្នុងរជ្ជកាល ៦៣៣
 និមួយទេដឹង ។

វារៈទី ៦ : ត្រូវប្តឹងថា តំណែងនៃភស្តុភារបណ្តាការ
 ស្នាក់ ស្នាក់ផ្សេង ស្នាក់ដ៏ធំកំណត់ គ្រប់គ្រឿង
 ដ៏ប្រពៃមូលមកសព្វគ្រប់ហើយ សូមលោកមេបាពិត
 ពិសេសមើល បើឃើញខ្វះខាតនឹងបំពេញដូន
 តាមការ ។

ឆ្លោះនោះមេបាស្រី ត្រួតត្រាមើលគ្រឿងស្នាម មេបា
 ប្រុស ត្រួតមើលគ្រឿងបណ្តាការទៀត ឮហើយអ្នកមហា
 ត្រូវលើកគ្រឿងស្នាមទៅមេបាពិសេសទំនៀម មេបាត្រូវ
 បៀកម្លូសាទូទៅគ្រប់គ្នា ។

តាមរបៀបប្រុងការច្បាប់ជ័យស្នាម មានបង្គាប់ទុក
 ឲ្យលេងភ្លេងផ្សេងៗ ក្នុងពេលនោះៗ ដូចនឹងមានពេល
 ដោយលំដាប់ទៅ ក៏ក្នុងទូកាសស៊ីកំណត់នេះ លោកមេបា
 លេងភ្លេងផ្សេងដើមបទ ប្រុងសម្ងាត់ ។

ព្រះទី៧ : ត្រូវជំរាបមេបាឲ្យរៀបអង្គុយ នឹងបានរៀបសព្វ
ក្រយាដូនតំសា ។ ឮកមេបាត្រូវរៀបតាតំសាបាយ ។
ក្នុងទិកាសនេះ អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេងជ្រងំដើមបទមួយបទ,
ជ្រងំសម្លាត់ ៣ បទ, ដោះក្រាល ៣ បទ ។

ប៉ុណ្ណោះឆ្មោះ ថា បានពាក់កណ្តាលការហើយ
ប្រសិនបើមានហេតុចលាចលក្នុងពិភពមណ្ឌល ដោយប្រការ
ឯណាក្តី មកបណ្តាលឲ្យអាក់ខានរៀបការតទៅ លោក
អនុញ្ញាតទុកឲ្យថា មេបាអាចនឹងចាប់ក្បាលអ្នកសាមីខ្លួនទី២
គា ឲ្យយកគាតាជាប្តីប្រពន្ធច្បាន ។

ក្នុងវេលាស្ងៀម ក្នុងថ្ងៃដដែលនេះ អ្នកដើមការ
ត្រូវបានចែងត្រឡប់បណ្តាការការធំ នឹងត្រឡប់ស្លាប្រះពរស្លា
ដើម ព្រមទាំងខ្លួនស្លាមួយផង ឲ្យបទុស្សយកទៅរៀប
លើផ្ទះការ ហើយឲ្យអ្នកមហាទៅជំរាបដូនមេបា ។

ព្រះដំបូង អ្នកមហាត្រូវជំរាបមេបា ឲ្យត្រួតត្រាមើល

បណ្តាការ បើខ្លះរាគន៍នឹងខែម្សិល ។ មេបាត្រូវត្រួតត្រា
មើល កាលណាបើឃើញត្រឹមត្រូវសព្វគ្រប់ដូច ១ បង្គាប់ដើម
ហើយ ត្រូវទទួលយកអំពីអ្នកមហា ហើយបានការនៅតាម
រឿង គឺគ្រឿងបណ្តាការការធំ ត្រូវប្រគល់ឱ្យមាតាបិតា
ឬអ្នកអាណាព្យាបាលកូនស្រី យកទៅសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ
ស្មាច្រោះពរត្រូវទុកយកទៅថ្វាយព្រះរាជត្រ័យ ក្នុងវេលា
ដែលព្រះសង្ឃមកចំរើនព្រះបរិត្តក្នុងវេលាតទៅ ។ គ្រឿង
ស្លាជ័យលោកថា ត្រូវបានមេបាត់ដែលនិយាយការគ្រប់ដំណាក់
វិគលោកទូចទុកថា មេបាត់ដែលត្រូវបានស្លាជ័យនោះ ត្រូវឱ្យ
មានប្រាក់ដូន ។ ទុកដើម្បីនឹងបញ្ចប់ប្រាសិទ្ធកុសាមីខ្លួន
វិញកុំខាន សម័យនេះគ្មានប្រាក់ដូន នឹងប្រើប្រាក់រៀល
ប្រាក់កាកដំណូសក៏បាន ។ ខ្លះជាស្មាឱ្យរៀបក្នុងពិធីសូត្រមន្ត
ក្នុងវេលានេះ ត្រូវលេងភ្លេងនកររាង, ភ្លេងស្លេចដំ, ភ្លេងកង-
សោយ ។

ព្រះទ័ ២ ត្រូវសូមអនុញ្ញាតកាត់សក់កូនប្រុស-ស្រី ។
 តែបើកូនស្រីនោះទុបសក់កូន ត្រូវសូមអនុញ្ញាតតែកាត់កូន
 ប្រុស ។ របៀបកាត់សក់នោះ ឧណៈនឹងផ្ដើមកាត់ ដាវ
 អ្នកកាត់ត្រូវកាន់កង់ទ្រូ កាន់ក្រាស់ច្រៀងកំផ្លង់ក៏ហែហាក់ដូច
 ដានីកាត់បានពាច ហើយទើបកាត់ទៅចាស់តែហើយ បើ
 ដាវកាត់មិនចេះច្រៀង មិនចេះកំ ត្រូវកក្កកងណាច្រៀងកំ
 ជំនួស ធ្វើកំយាដូចពោលមកហើយ កាលគ្រប់កំហើយ
 ដាវត្រូវទទួលកាត់តទៅ ។ ក្នុងឧណៈកាត់សក់នោះ អ្នកលេង
 ភ្លេងត្រូវលេងភ្លេងស្រីស្ដីរ ភ្លេងលាភិកាភិរ ភ្លេងកាត់សក់ ។

ព្រះទ័ ៣ ត្រូវសូមអនុញ្ញាតពលិការដល់អ្នកតាចាស់ស្រុក
 នឹងក្រុងពលី ។ របៀបពលិការអ្នកតាចាស់ស្រុកនោះ ត្រូវ
 ហែកូនប្រុសទៅកាន់ខុបអ្នកតា បើក្មេងអ្នកតានៅជិត កប្ប់ទៅ
 កាន់ទ័ង្គីមឈើធំ ឬទ័ង្គីមកណាមួយឆ័សមគួរ ដែលនៅជិត
 ផ្ទះនោះ ព្រមដោយគ្រឿងដង្ហាយ គឺ ក្បាលស្រូក១, មាត់

ស្មោះ១, ចង្កាប ១ ម៉ាស, បង្កើម ១ ម៉ាស, ទឹក ១ គីឡូសន៍
 ប្រអប់ស្លា ១ កាលទៅដល់ហើយ អ្នកបញ្ជាត្រូវប្តឹងនាំរបប
 ដ្ឋានវិសាលនេះយើងខ្ញុំនឹងរៀបចំផ្គត់ផ្គង់ កូនប្រុស-ស្រី សូមនាំ-
 របបអ្នកតាចាស់ស្រុកកុំឱ្យប្រកាន់ថាឆ្លាត ឱ្យស្រឡាចសប្បាយ
 ទាំងអស់គ្នាទូទៅ កុំឱ្យមានមោះឱ្យស្រស់ការផ្លាស់ប្តូរ ។
 ហេតុដែលមានរបៀបពិធីការដល់ក្រុងពាលីនោះ ត្រូវមាន
 តែតែមួយគត់គ្រឿងសំណែន គឺឆ្ងាយសម្ប ហើយត្រូវរៀប
 សែននៅទីដ៏ក្លៀវក្លា ក្រុងល្វែងប៉ិន ទាំងទាន់ប្រុស-ស្រី
 ត្រូវប្រមូលគ្នាសែន ឬទីទាន់ឯណាដែលស្រួលស្រាយក៏បាន
 វេលាសែនហើយ ត្រូវឱ្យដឹកដឹកបំពែននោះដូចប្រមាណជា
 មួយចំហោម តែអ្នកខ្លះរាមិនកប់ ត្រូវគ្រាន់តែយកអាចម៍ដឹក
 រោយពិលើកមាន ។ ក្នុងវេលាសែននោះ អ្នកភ្លេងត្រូវលេង
 ភ្លេងច្រៀង ភ្លេងតាវី ភ្លេងស្លេចដើរ ។

រឿងសែនក្រុងពាលីនេះ មានពេលពិស្តារក្នុងក្រា

ដោយឡែកផ្សេង ។

កាត់ទី៤ ត្រូវសូមអនុញ្ញាតសូត្រមន្ត ។ ខំទៀបដើម
 ខាងប្រសព្វសូត្របំរោងផ្កាស្លា ខាងស្រីតេសូត្រនៅផ្ទះការ
 តែសព្វថ្ងៃនេះ គេច្រើនតែរួមគ្នាសូត្រនៅផ្ទះតែម្តង ដើម្បី
 កាត់កង់ល់ឲ្យតិចចុះ សូត្រញែក ឬសូត្ររួមគ្នា អ្នកមហាត្រូវ
 សូមអនុញ្ញាតតាមនោះ ។ ក្នុងវេលាសូត្រមន្តអ្នកសាមី
 ខ្លួននាំសំនាក់ត្រូវចេញមកស្តាប់ ព្រះសង្ឃដែលសូត្រមន្ត
 កំណត់យកប៉ុន្មានរូប សព្វថ្ងៃនេះឃើញគេច្រើនយក ៥ រូប
 ដូចកិច្ចសូត្រមន្តក្នុងរឿងដទៃ តែបើកំណត់ឲ្យគួរតាមរឿងការ
 នេះ ត្រូវយកឲ្យតត់គូក៏ ៤ រូប, ៦ រូប, ៨ រូប, ១០ រូប
 ទើបត្រូវតាមរឿងដ៏រីករាយ ។ គ្រឿងស្លាព្រះពរត្រូវយកមកប្រគេន
 ព្រះសង្ឃដែលសូត្រមន្តនេះ ។

ដល់ពេលព្រលប់ក្នុងកង់ម៉ោង ៦ អ្នកមហាត្រូវឡើង
 ពេទ័យាយការន៍ដំបូងទៀត ។

វារៈដំបូង ត្រូវស្ម័គ្រគ្នាត្រូវបានចងដៃកូនប្រុស-ស្រី
គឺកូនប្រុស ត្រូវចងដៃនៅពោធិ៍សាត់, កូនស្រីត្រូវចងដៃនៅ
ផ្ទះការ ។ ក្នុងវេលាចងដៃនេះក្តី វេលាចេញឆ្នើមនេះក្តី ក្នុង
ថ្ងៃស្អែកឯណា ក្តី សាមីខ្លួនកូនប្រុស-ស្រីត្រូវស្អាតកាយ យ៉ាង
ពេញទីតាមទំនៀម គឺ ទាំងកូនប្រុស-ស្រី ត្រូវស្លៀកសំពត់
ពាក់អាវពណ៌ក្រហមស្ករ ឬពណ៌លាយដោយពណ៌ក្រហម
សំពត់ដែលធ្លាប់ប្រើមកហើយ គឺសំពត់ល្បើក សំពត់ដាំម្នួត
សំពត់ហ្វូល សំពត់សារបាប់ជាដើម ហើយត្រូវស្លៀក
សំឡេងទាំងពីរនាក់ ហាមមិនឲ្យស្លៀកចងក្រង ដូចកាល
ប្រក្រតី ។ ចំណែកឯអាវ កូនប្រុសត្រូវពាក់អាវព្រៃ អាវ
ល្បើក អាវផ្កាមាស ផ្កាប្រាក់ អាវសារបាប់ជាដើម ឯណា
និមួយ ហើយពាក់អាវងាយក្រហម ១ ជាន់ទៀត កូនស្រីត្រូវ
ពាក់អាវព្រៃ, ខ្លោង ឯណា និមួយ ក៏បាន តែអ្នកមានគេច្រើន
ប្រើខ្លោង តែឯភាពជាកូនល្ខោន ក្បាលប្រដាប់ដោយរងៃ

ស្ថាបក្រខេមកម្មមាន រថេអភិក្កមាន រថេឱនកម្មមាន ក្បវនណ
 កម្មមាន តែអ្នកស្រុកក្រុងសម័យឥឡូវនេះគេមិនយកប្រដាប់
 ប្រដារមកតាក់តែងក្បាល ឲ្យរយោងយោងច្រើនដូចសម័យ
 បុរាណទេ ក្រៅពីនេះ កូនប្រុសត្រូវយកប្រដាប់មានចិញ្ចៀន
 ដ៏មានដង្ហែងផ្សេងៗ ជាច្រើនវត្ថុ នឹងក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់មាសប្រាក់
 ជាដើម កូនស្រី ត្រូវតែងខ្លួនប្រដាប់ដោយខ្សែក ខ្សែដៃ
 ទំហ្លី ចិញ្ចៀន នឹងក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់មាសប្រាក់ជាដើម
 យ៉ាងប្រាសាទនាស់ ។

ឯរបៀបចងដែ ដែលអ្នកមហាសំអុនញាតអម្បាញមិញ
 នោះ ត្រូវមានរបៀបដូច្នេះគឺ ចំអាប២ហិស ឬ ២តុ, បង្កើត
 ២ហិស ឬ ២តុ, អ្នកសាមីខ្លួនត្រូវចេញមកក្រាបនៅកណ្តាល
 ទីប្រជុំអស់លោកមេបា ពួកមេបា នាំគ្នាសែនព្រាន ជីដូន
 ជីតារួចហើយ ត្រូវយកអំបោះសចងដែអ្នកសាមីខ្លួន ក្នុង
 វេលាដែលពួកមេបាកំពុងចងដែនោះ អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេង

បទផាត់ដាយ, ភ្លេងបាយខុន ។

ក្នុងវេលាម៉ោង៧ ទៅម៉ោង៨យប់ ត្រូវលៀងភ្លៀងដែល
 អញ្ជើញមកដាក់តុលាក្នុងពិធីបង្គុលការនោះ ពួកភ្ញៀវទាំង
 ប៉ុន្មានកាលបើខ្លួនប្រសសស្រូបដប់លៀងរួចហើយ ត្រូវបាន
 វិសេញាច័ព្រលឹងដល់កូនប្រុសស្រី ដោយប្រាក់កាសប្តូរបស់
 ទ្រព្យផ្សេងៗ ។ រឿងចងវិសេញាច័ព្រលឹងក្នុងពិធីរៀបបង្គុល
 ការនេះ ជាការគួរសមណាស់ ឈ្មោះជាការសង្គ្រោះដល់ថ្វី
 ប្រពន្ធដាក្ខ័យនេះ ព្រោះពួកវិសេញាច័ព្រលឹងអស់ហើយ ត្រូវចែក
 ចេញពីមាតាបិតាឬអាណាព្យាបាលទៅនៅក្នុងស្ថានសួរភាព
 ចំពោះខ្លួនឯង កាលពួកញាតិមិត្តនាំយកប្រាក់កាសនឹងទ្រព្យ
 របស់ស្រីៗមកឲ្យ ក៏នឹងបានជានិមិត្តខុន កេស៊ីតាំងខ្លួនឯង
 តទៅ ទំនៀមនេះ គួរនាំគ្នាធ្វើតទៅ កុំបីព្រោះបង់ចោល ។
 ប៉ុន្តែ

ក្នុងកំឡុងម៉ោង១២យប់ បើសិនខ្លួនកូនស្រីនោះ មិន

វិសេសឆ្លើយឆ្លាតទៅកាន់ព័ន្ធដ៏មក កេហ្មប្រាស្រ្តរៀបឆ្លើយឆ្លាតឲ្យ
ក្នុងឱកាសនោះ របៀបឆ្លើយឆ្លាតនោះដូចម្តេច មានពណ៌នា
ក្នុងរឿងកូនស្រីចូលម្នប់ដំណោះ វិចិត្រនៃនេះកេហ្មនោះ
ចង់ចោលគ្នាច្រើន មិនស្មើឆ្លើយទេ ។

ព្រះ ៩ ២ ក្នុងកាត់ម៉ោង១០យប់ អ្នកមហាស្រីសំរេច-
ញាតិរៀបរៀងផ្លែឈើ ក្នុងទីនេះសំរេចយក ធំឡើងៗវិសេស
គេកេហ្មដាក់ក្នុងរូប តាមទំនៀមបុរាណ លោកជ្រើសរើស
យកស្រី ជំទង់ ក្រមុំ ប្រុសជំទង់ កេហ្មៈ វិសេសសុទ្ធច៏ដូច
ជាប្រាហ្មណ៍នៅប្រាហ្មណ៍ គឺស្រីមិនធ្លាប់មានប្រុស ប្រុសវិសេស
មិនធ្លាប់មានស្រី វិសេសហៅតាមភាសាឆ្មាដ៏ថា ប្រាហ្មចារី
អ្នកប្រាស្រ្តដូចប្រាហ្ម ស្រីយក៤នាក់ មកសុទ្ធតែឈ្មោះជា
- នាងកែវ នាងកង នាងមាស នាងប្រាក់ ប្រុសយក៤នាក់
សុទ្ធតែឈ្មោះជា ចៅមាន ចៅបាន ចៅសុទ ចៅជ័យ និង
ប្រុសយកអ្នកមហាជំទង់ពីរនាក់ ឲ្យធ្វើជាចៅមៀន តំណែងរាប់តំ

ឲ្យជាអ្នករៀបរៀងផ្ទៃឈើ ។ ការដែលយកស្រី-ប្រុស មក
 សន្មតឈ្មោះទៅស្ងៀមៗ ឲ្យជាអ្នករៀបរៀងផ្ទៃឈើនោះដើម្បី
 ជាប្រជ្ញុល ឲ្យរាំយា ស្វាមី ភ្នំនោះ បាននូវសេចក្តីត្រជាក់
 ក្រដា សេចក្តីមានបាន សេចក្តីសុខស្រួល ដ៏យមន្តលប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ ក្នុងលោករៀបរៀងផ្ទៃឈើ អ្នកភ្ជួរក្រវល់ភ្លេង
 ប៉ុកពើក ភ្លេងម្លប់ម្លង ភ្លេងស្វាយភ្លេងវត្ត តែតម្រាខ្លះខ្លួន
 ភ្លេងប៉ុកពើក ដាក់ភ្លេងសាវិកាកែវជំនួស ។

ព្រះទ័ព ត្រូវសុំអនុញ្ញាតជាវិមានស្នា ឬ ហៅថា កាត់
 ខាន់ស្នា គឺសុំឲ្យមេបា កាត់ចំនួនប្រាក់ ដែលត្រូវឲ្យសាមីខ្លួន
 ដើមការយកមកដាក់ខាន់ស្នា គឺ ផ្លូវស្នា ស្លូនមេបា ។
 តាមទំនៀមបុរាណគេកាត់ជាប្រាក់ ១២ ដំឡើង សម័យនេះគេ
 ច្រើនកាត់ ១ ណែន គិតប្រាក់កម្ម ១៥'០០ ឬ ១៦'០០ តែ
 គេអាចនឹងចង្អាមឲ្យដាក់ច្រើនទៅទៀតក៏បាន ទៅតាមធនធាន
 សាមីដើមការ ប្រាក់នេះត្រូវយកមកស៊ូនលោកមេបា ក្នុងវេលា

ត្រីកងណោះ ហើយត្រូវបាននៅមាតាបិតា ឬអាណាព្យា
បាល។ ក្នុងវេលាកាត់ទាន់ស្លា លោកឱ្យលេងឆ្មួងបន្តនគរ-
រាជ ឆ្មួងឆ្មួងបណ្តែត ឆ្មួងឆ្មួងសោយ ។

ព្រះទ័យ ៤ ត្រូវសុំឱ្យមេប្រាជ្ញនុំពេល ឥតណាស់ពេលវេលា
ឱ្យមេប្រាជ្ញាចង្អុលទៅ ដើម្បីនឹងបានរឿងកូនស្រី ឱ្យចាំទទួល
ពេល តាមដែលគំណាត់ទុកដោយព្រមព្រៀង តាមអំនុំម
គេគំណាត់យកក្នុងវេលាអរុណះ ថ្ងៃព្រឹកឡើងឯណោះ ។

លំដាប់ពីនោះ វេលាទៀបភ្លឺអ្នកសាមីនឹបការត្រូវក្រសួង
អ្នកដែលបានរៀបការដោយមានទាន់ស្លា ហើយមានជីវិត
រស់នៅទាំងពីរនាក់ផង ចែកគោតផ្កាស្លាទៅរោងផ្កាស្លា នៅ
ក្រុងស្វែងដ៏យូរ ឥឡូវកណ្តាល អ្នកដាក់ត្រូវចាត់គោតផ្កា
៣ សំណុំ គឺ យកខ្លួនផ្កាស្លា ដែលដាក់សូត្រមន្តកំពេល
រសៀលនោះ ចែកកាត់ចេញហើយយកអម្បាះសម្រាប់ បង្ហាត់

ហើយដាក់ចុះក្នុងកែវមួយៗ ហើយត្រូវដោតផ្លែស្លាខ្ចី ឬស្លា
ស្អាត និងស្លឹកម្លូផ្សំវិញផ្កានោះ ។ តាមក្បួនបុរាណ១ ទៀត
ផ្កាទី១ ត្រូវដោតផ្លែស្លា២១ផ្លែ ម្នី២១លន្លឹក ។ ផ្កាទី២
ត្រូវដោតផ្លែស្លា១២ផ្លែ ម្នី១២ លន្លឹក ។ ផ្កាទី៣ ត្រូវ
ដោតផ្លែស្លា ៦ ម្នី ៦ លន្លឹក ។

តាមសេចក្តីអធិប្បាយរបស់លោក-ស្នាក់កែវក្បួននោះថា
ដែលឲ្យដោតផ្លែស្លា ២១ តាមចំនួនគុណរបស់បំពាក់ ព្រោះផ្កា
នេះធ្វើឡើងតម្រូវនឹងបូជាគុណបំពាក់ ឲ្យដោតផ្លែ ១២ តាម
ចំនួនគុណមាតា ព្រោះផ្កានេះតម្រូវនឹងបូជាគុណមាតាឲ្យដោត

ផ្លែឯតាមចំនួនកុណបសព្វព្រោះផ្កានេះត្រូវនឹងម្យ៉ាងកុណបស(១) ,
 តែតាមក្បួនខ្លះ ឬតាមកត៌អាចារ្យខ្លះថា ផ្កាស្លា ១៩ ត្រូវ
 ដោតផ្លែស្លា ៤, ១៩ ២ ត្រូវដោតផ្លែស្លា ៧, ១៩ ៣ ត្រូវដោត
 ផ្លែស្លា ៥ ។ ផ្កាស្លាទាំង ៣ នេះមានឈ្មោះ វិចិត្រវត្ថុ

១ - គេសន្មតយកឆាតុជី ២១ ក្នុងខ្លួនបនុស្ស គឺ ១ សក់, ២ រោម,
 ៣ ក្រចក, ៤ ធ្មេញ, ៥ ស្បែក, ៦ សាច់, ៧ សរសៃ, ៨ ផ្ចិត,
 ៩ ខ្នងក្នុងផ្ចិត, ១០ ទាប, ១១ បេះដូង, ១២ ថ្លើម, ១៣ វាវ, ១៤ ក្រពះ,
 ១៥ សួត, ១៦ ពោះរៀនធំ, ១៧ សរសៃវតពោះរៀន, ១៨ អាហាថ្មី,
 ១៩ អាហាចាស់, ថែមផ្ចិតរលាក្សាលនឹងខ្លួនក្នុងរលាក្សាល ជា ២១
 អាគុណបិតា ។

គេសន្មតយកឆាតុទឹក ១២ ក្នុងខ្លួនបនុស្ស គឺ ១ ទឹកប្រមាត់, ២ ស្បែក,
 ៣ ខ្នុរ, ៤ ឈាម, ៥ ញើស, ៦ ខ្លាញ់ខាប, ៧ ទឹកភ្នែក, ៨ ខ្លាញ់វាវ,
 ៩ ទឹកមាត់, ១០ ទឹកសំបោ, ១១ ទឹកអំស, ១២ ទឹកមូត្រ ។

គេសន្មតយកឆាតុឡល់ ៦ ក្នុងខ្លួនបនុស្ស គឺ ១ ឡល់បក់ឡើងលើ,
 ២ ឡល់បក់ចុះក្រោម, ៣ ឡល់បក់ក្នុងពោះ, ៤ ឡល់បក់ក្នុងសរសៃ,
 ៥ ឡល់បក់ទូទៅ ក្នុងអរិយវៈអំតូច, ៦ ឡល់ដង្ហើមចេញចូល ។ កាល
 វិវិលបញ្ចត្តយកឆាតុម្យ៉ាងនេះមកជាគុណមាតា-បិតា - បង អូចនេះ
 មិនមែនជាពុទ្ធវិការព្រះទេ ជាគតិរបស់អាចារ្យខ្លះបញ្ចត្តឡើង ។

ហៅតាមលំដាប់ជំពូកដូចជា ផ្កាស្លាញ់ ផ្កាស្លាកណ្តាល
 ផ្កាស្លាញ់ដូច្នេះគឺមាន ។ ទំនៀមដោយផ្កាស្លាញ់មានផ្លែផ្សេងគ្នា
 តាមស្ថានភាពសាមីខ្លួន ឥឡូវដែលជាអំបូរធុតមសក្តិ ត្រូវ
 ដោតសំយាកចុងផ្កា ដែលជាអំបូរមធ្យមលក្ខណ៍ នឹងសា-
 ធារណសក្តិ ត្រូវដោតរូបចុងផ្កាស្លាញ់ ។ ក្នុងវេលា
 ដោតផ្កាស្លាញ់ អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេងនាងនក់, ភ្លេងសំពោង,
 ភ្លេងដំរីយោលដែរ ។

កាលរៀបដោតផ្កាស្លាញ់ហើយ ត្រូវរៀបរណ្តាប់ផ្សេងៗ
 ដែលត្រូវរៀននឹងត្រូវប្រើ ក្នុងវេលាប្រកាន់នោះ គឺប្រាកាន់
 ស្លា, ប្រាកាន់ស្លាបំប៉ននោះ នឹងរៀបត្រៀងឆ្ងាយច្រាលើង ។
 សម្រាប់ មានកន្លែងដាក់ឆ្ងាយ ១៧ ពាន់ ខ្លះខ្លះឈឹង
 ផ្សេងៗគ្រប់មុខ, ស្លា ៩ ផ្លែ, ម្លូ ៨ សន្លឹក, ទៀន ១ ក្បូរ,
 នឹងរៀបព្រះពុទ្ធការ មួយទៀតដាក់ត្រៀងចំអាប គឺមាន
 ស្លា ១ នឹងស្រាមួយកំប៉ុក ។ ចំណែកនាងស្រី

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ គឺត្រូវរៀបភស្តុភារសម្រាប់ខ្លួនដែរ
 គឺត្រូវរៀបឆ្នាយស៊ី (ឆ្នាយស្រី) មានរណ្តាប់គឺឆ្នាយ១៧តំនូត
 យកស្លូ សណ្តែក ដូង ដែលលីងបូកល្អិតហើយមកពោយ
 លើតំនូតឆ្នាយនោះ នឹងស្លា ១៧ ផ្លែ ម្លូ ១៧ សន្លឹក អំពៅ
 ១៧ កង ផ្លែចេកក្រអូប ៧ ផ្លា ៥ ទៀន ១ គូ ។ បេស
 អំប្បាលនេះត្រូវរៀបទុកនៅកន្លែងកូនស្រី (ជាអណ្តាប់សម្រាប់
 ជួបដំណេកក្នុងវេលាយប់នោះឯង) ។

គ)- ថ្ងៃទី ៣ សំពះ

ដល់វេលាភ្លឺស្រាស់ ដែលហៅថាអរុណះ រោចរៀ
 អ្នកកាន់ពេលា ត្រូវនាំកូនប្រុសទៅថ្វាយបង្គំពនទេវតាដែលធ្វើ
 ទុកពីថ្ងៃមុន នៅទីរៀបចុះការនោះ ដែលបានគ្រឿងដូច្នោះ
 គឺឆ្នាយស៊ី ៥ ផ្នាក១គូ, ស្លា ៧ ១ គូ, ទឹកអប់១គូ ទៀន ៥,
 ដូង ៥, លាង ៥, ផ្លា ៥, ស្លាស៊ីប ១ ដើមពាន ដាក់
 ថ្វាយនៅលើពននោះ នឹងត្រូវកងយចាំយកពេលានៅទីនោះនិង

បៀបអង្គុយរង់ចាំពេលា តាមទំនៀមច្បាណា គេឱ្យអង្គុយ
 លើត្បាល ក៏យកត្បាលមកផ្គាប់ ហើយក្រាលសំពត់តែង
 ឱ្យអ្នកសាមីខ្លួនអង្គុយសំយុងលើស បែរមុខទៅទិសបូព៌ តែ
 មកក្នុងសម័យនេះគេឱ្យឈរក៏មាន ចាំមើលសុរិយាកាល គឺ
 វេលាដែលព្រះអាទិត្យរះ ដោយបុរាណចារ្យលោកកំណត់
 ទុកថាព្រឹកយកពេលានោះ ព្រោះជាពេលដ៏បរិសុទ្ធ ជាពេល
 មង្គល ដើម្បីជាប្រជុំលឱ្យកូនប្រុសស្រី បាននូវសេចក្តី
 ចំរើនរុងរឿងទៅវិជ្ជមាន ឧបមាអ្វីព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង
 ដូច្នោះ ។ កាលយើងប្រាថ្នាបានពេលាល្អយ គេហឫត្រូវ
 វាយឃ្មោះបន្ទីស្ករស័ព្ទឡើង ។ វេលាយកពេលានោះ
 លោកឱ្យលេងភ្លេងក្នុង ភ្លេងសាវាយអវិល្លាត ភ្លេង
 សាវាយវិលាវិលាវ ។

ដុះបានពេលាល្អយ ត្រូវដង្ហែកូនប្រុសចេញពី
 នោះឡើងទៅសំពះផ្កាស្លានៅផ្ទះការ បៀបកូនហែរនោះគឺ

បុរសម្នាក់កាន់ដាវចាំសំស្រោបដើរចុះបង្គំស្រី បន្ទាប់ដោយ
 លំដាប់មក អ្នកមហាចាំង ៣ នាក់ អ្នកកាន់ទៀប ២ នាក់
 អ្នកកាន់ផ្កាស្លា ៣ នាក់ (១) អ្នកកាន់វង់ប្រាក់ទាន់ស្លាប្រាក់ស្លាប់
 ទឹកដោះ, កេចារ្យ, កូនប្រុស, មានអ្នកផ្ទាំងក្នុងបួនគ្រឿង ១
 នាក់, ក្រោយបំផុតអ្នករង្វង់ ត្រូវលេងក្លែងនាវី ក្លែងស្តេច
 ដើរ ។ វេលាហែរទៅ កូនប្រុសត្រូវមានប្រាក់យ៉ាងតិច
 ត្រឹម ១ ស្ទឹង ឬ មួយកាក់ជាប់ទៅនឹងខ្លួន ខណៈទៅដល់
 មានដំណើរដែលមួយ គេដាក់ទុកឱ្យកូនប្រុសឈរលាន់ដើរ
 ហើយនឹងឃើញក្មេងប្រុស ១ នាក់ ជាប់បង្កើត ឬ ជាញាតិ
 ជិតបស់កូនស្រី កាន់ដួលទឹកមកលាន់ដើរឱ្យ ហើយនឹងឱ្យ
 ស្លា ១ មាត់ ដែលដៃកូនស្រីស្ងៀកឱ្យ កូនប្រុសទទួលស្លាស៊ី
 ហើយ ត្រូវឱ្យប្រាក់ដែលជាប់មកនឹងខ្លួនទៅក្មេងនោះ ហើយ

១- អ្នកកាន់ផ្កាស្លាច្បង ត្រូវយកបងប្រុសរបស់កូនប្រុស ១ កាន់
 ឱ្យរើសញាតិដែលជិត ហើយជាអ្នកមានទាន់ស្លា នឹងមិនអភ័ព្វអ្នក
 ដែលអាយុតិចជាងកូនប្រុសលោកហាមមិនឱ្យកាន់ ។

ក្មេងនោះ ត្រូវបើកដៃកូនប្រុសឡើងដណ្តើមទៅ ។ ត្រង់
នេះ មានទំនៀមអ្នកស្រុកខ្លះ ឬ មេបាខ្លះ គេសែនក្បាល
ដណ្តើមផង មានរណ្តាប់ត៍ បាយសិរីភ័ក្ត្រ ៤ មាន់ស្មៅ ១
ឬ សាច់ជ្រូក ១ ដុំ រៀបដាក់ក្បែរក្បាលដណ្តើម ហើយ
អុជទៀនតូចនៅក្បាលដណ្តើម ដួងកាលមានអុជផាវផង
(ទំនៀមនេះប្រហែលជាប់មកអំពីចិន) ហើយត្រូវសែនគូស
វេលាមុនដែលកូនប្រុសនឹងមកដល់ ។ កូនប្រុសកាលឡើង
ដល់ល្វែងប៉ិនហើយ ត្រូវអង្គុយម៉េចចាំមេបាខ្លះយាយការ ។
លំដាប់នោះ អ្នកមហាត្រូវជំរាបសួរមេបាថា លោកអ្នកណា
ដែលត្រូវទទួលផ្កាស្លា ច្បង-កណ្តាល-ពៅ ។ មេបាត្រូវ
ចង្អាញខ្លួនថា នេះមួយៗឲ្យគ្រប់ទាំង ៣ នាក់ ។ ទំនៀម
អ្នកទទួលផ្កាស្លា ត្រូវរើសយកពួកញាតិរបស់ស្រី ដូចយ៉ាង
ម្តាយធំ ម្តាយមីន បងស្រីហង្សីក ដែលជាអ្នកបានរៀប
មង្គលការទាន់ស្លា នឹងមានកូនស្រករ សេនៅទាំងគូ ។

លំដាប់នោះ អ្នកមហាត្រូវប្រាប់ឲ្យកូនប្រុសសំពះស្លា
ព្រះពរ គឺម្តងដែលមានចំនួន ៣ ក្រុមដាក់នៅលើឡើយ
សំពះម្តងចាប់ស្លាព្រះពរឡើង ១ ហើយដាក់នៅវិញ ទាល់
តែគ្រប់ទាំង ៣ ក្រុម រួចហើយឲ្យសំពះ ៣ ដងទៀត ដល់
គ្រប់វារៈ ៣ ដង ឲ្យផ្សាបាតដៃទាំងពីរ, អ្នកដែលកាន់ផ្កា
ស្លាច្បង ត្រូវយកផ្កាស្លានោះទៅដាក់លើដៃកូនប្រុស ។
ត្រូវជូនទៅអ្នកដែលត្រូវទទួល ដែលមេបាប្រាប់អម្បាញមុំញា
ឲ្យធ្វើតែដូច្នេះ ទាល់តែគ្រប់ផ្កាស្លាទាំង ៣ ។ អ្នកទទួល
ត្រូវទុកផ្កាស្លា អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេងព្រះថោង ។

លំដាប់នោះ អ្នកផ្លូវស្រីម្នាក់ ត្រូវអង្វរទៀងបំណងនៅរង
អ្នកផ្លូវហើយ ដំរាបមេបាសុំអនុញ្ញាតឲ្យកូនស្រី ចេញមកផ្ទឹម
ចងវែង ហើយកាន់វែងនោះ ចូលទៅអញ្ជើញកូនស្រីឆ្លង
រាងក្នុង ។ ទាន់មេបាត្រូវបង្គាប់ឲ្យអ្នកមហាតំប្រៀន
អញ្ជើញកូនស្រីពីរាងក្នុងរំពងនន បើអ្នកមហាមិនចេះតំប្រៀន

នឹងព័ន្ធកេរក្សាឯណានិមួយជំនួសខ្លួនក៏បាន អ្នកច្រៀងត្រូវ
 កាន់ដិតកំច្រៀងទំនុកស្រីអន ៣ បទថា " អន្លើយស្រីអន កំ
 សើកកំរំនន សូមអនមហាថ្មី សូមអ្នកកំដ្ឋិត សូមអ្នក
 ដឹកដៃ ស្រីអនមហាថ្មី ពេលាបានហើយ អន
 ចេញសំពះ កំឡោះក្រមុំ ដួបដុំពេញដុះ អនចេញសំពះ
 ទទួលព្រះពរ " ។

មានបទច្រៀង ១ បទទៀតផ្សេងគ្នាទាំង ៣ ដូច្នេះ :

បទទី ១ ថា អន្លើយស្រីអន សុំបើកកំរំនន ដូនអន
 ដេកលក់ សុំដាស់អនឡើង កេទីកលុបមុខ ដូនអនដេក
 លក់ ស្រនាកលើឡើយ ។

បទទី ២ ថា អន្លើយស្រីអន សុំបើកកំរំនន សុំអន
 មកជុំម អននឹងចេញមក អនដើរសន្សឹម អញ្ជើញអន
 ជុំម ទន្ទឹមលើឡើយ ។

បទទី ៣ អន្លើយដាត់ដាយ ដាត់ចេញឲ្យឆ្ងាយ

សោះវាសានក៏នេះ កន្ទុលខ្ពស់ឡើយ យើងរៀបបំរុង សុំ
អនុម័តឱ្យ ពេលបានហើយ (១) ។

លំដាប់នោះ កេហ្វាប្រតិភូអង្គទៀនពពិល(២)ឡើងហើយ
រើសយកប្រុស ៥ នាក់ ស្រី ៤ នាក់ ដែលជាអ្នកមានទាន
ស្មារតីស្រស់ស្អាត ឲ្យមកអង្គុយជុំវិញអ្នកស្តី កេហ្វា
ប្រតិភូអង្គុយព័ទ្ធជុំវិញអ្នកស្តី ហើយឆ្លើយបន្ទូលពពិល បណ្តើរ
ពពិលដាច់កិច្ចការព័ន្ធ គឺហុចបន្តបន្ទាប់វិញទៅដៃឆ្វេង កេ-
ហ្វាប្រតិភូសូត្របរិកម្មបណ្តើរនូវធម៌សង្គ្រោះ ៖

ជ័យន្តោពោធិបរាមូល សក្យានំនិទ្ទិចឡុនោ
ឯតំភូមិជនបាមហាមិ ជ័យស្សជ័យមជ្ជុល

១ បែបច្រៀងទាំង ៣ នេះ ច្រៀងតែបែបណាបានហើយ ។
២ លក្ខណៈពពិល ពពិលនោះគេសិក្សាធ្វើពីស្ពាន់ គួរពិល
លក្ខណៈដូចស្លឹកពោធិ៍ មានដងកាន់ដូចសណ្តាន់ស្លឹកពោធិ៍ ម្ខាងលើ
ម្ខាងមានរូបទេពាប្រណម្យ គឺរូបទេវតាប្រណម្យដែរ, មានចំនួន ៣ ។
វេលាដែលបន្ទូលគេអង្គុយបិទនៅកំពូលពពិល ហើយកាន់ដងហុច
បន្ទុះ ៗ គ្នាទៅ ។

អបរាជិតបល្ល័ង្ក	សីសេបឋមិដាត្វរ
អភិសេកសព្វពុទ្ធានំ	អត្ថប្បត្តោបមោទតិ
សុនក្ខត្តំ សុមច្ចលំ	សុបកាតំ សុហ្មន្និតំ
សុខធលោ សុមុហុត្តោច	សុធិដ្ឋំព្រហ្មចារីសុ
បទក្ខិណំ កាយកម្មំ	ចាចាកម្មំបទក្ខិណំ
បទក្ខិណំ ចនោកម្មំ	ចណិធីតេ បទក្ខិណា
បទក្ខិណា និកត្វាន	លកន្តរត្ថបទក្ខិណា ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធភាសនាគង់នៅ លើអបរាជិតបល្ល័ង្ក
 ក្រោមដើមពោធិព្រឹក្ស ដ៏តាំងនៅកណ្តាលប្រថពីមណ្ឌល
 វិលជានិក្រាស់ដ៏ធំនៃព្រះពុទ្ធត្រប់ៗព្រះអង្គ ទ្រង់ផ្លាញ់នូវ
 មារនិងសេនាមារឲ្យបាក់បបអស់ទៅ ទ្រង់ដល់នូវការៈជា
 បុគ្គលប្រសើរលើសទៅតាមនិមនុស្ស ទាំងឡាយ ធ្វើឲ្យពួក
 សក្យរាជវិកាយសហ្មាយព្រះហឫទ័យទូទៅយ៉ាងណាៗ អ្នក
 ចូរឈ្នះ ចូរបាននូវជ័យមង្គលយ៉ាងនោះចុះ ។ បុគ្គលក្តី

មន្តលក្ខណ៍ អនុរោទ្យន៍លក្ខណ៍ ឧណៈលក្ខណ៍ យាមលក្ខណ៍
 បូជាលក្ខណ៍ មានមកពីបុគ្គលប្រព្រឹត្តតាមវាចាចិត្ត ជាសុចរិត
 ទាំងអស់ កាយកម្ម វចនកម្ម មនោកម្ម ដែលជា
 របស់ខាងស្តាំ គឺជាខាងល្អបរិសុទ្ធហើយ រមែងឲ្យសម្រេច
 របស់ដែលប្រាថ្នាជាខាងស្តាំ គឺខាងល្អ ហេតុនោះបុគ្គលគួរ
 គប្បីផ្ញើកាយកម្ម វចនកម្ម មនោកម្ម ឲ្យជាខាងស្តាំ ក៏នឹង
 បាននូវផលជាខាងស្តាំដូចគ្នា ។

សំដាប់នោះ ឲ្យអ្នកមហា បូកកងណាមួយដែលចេះ
 កំបើកបាយសី (បាយស្រី) ៣ បទ ដំបូនឡើងមិនខ្វះ
 ច្រៀង រាប់ន្តិចទៅហើយ សូកទៅចាប់ដងដាវកាន់ឡើង
 ហើយស្រែកថា :

ជ័យហោង	ឲ្យអ្នកទាំងពួងឆ្លើយថា	ជ័យ
សួស្តីហោង	"	សួស្តី
សុខហោង	"	សុខ

ហើយកំច្រៀងបទកិន្ត ឬបទបន្ទាយយានីយាស តទៅ
ថា “ ដាវអើយដាវដែក ដាវល្អចំឡែកបានភ័ស្តុភ័ន្តនាយ ផ្អែ
ដាវកពុក ស្រោមសោតជាមួយ បានភ័ស្តុភ័ន្តនាយ កម្រាប
សត្រូវ ” ច្រៀង ៣ ដង ហើយស្រែកថា ដ៏យហោន
ស្អាតហោន សុខហោន ដូចមុនទៀត ច្រយកចុងដាវ
ទាត់ស្បែកដែលគ្របទៀប ហើយកំច្រៀងតទៅទៀតថា “ ឧ
ស្បែកសា បានពីទេវតា លោកដាក់មកឲ្យ វាយកស្បែក
រួចចាប់ទៀបជាគ្រោយ លោកដាក់មកឲ្យ បានសុខស្អាត ”
ច្រៀង ៣ បទហើយស្រែក ដ៏យហោន ស្អាតហោន សុខ
ហោនទៀត ។ រួចហើយឲ្យដាក់ទៅវិញ គឺដាក់ដងដាវ
លើដៃកូនប្រុស ចុងដាវលើដៃកូនស្រី ។ រួចចាប់ឡើង
កំច្រៀងថា “ ឧទៀបទាំងកូ ក្រមត្រូវលក្ខណា បានពី
ទេវតា ឲ្យពរនាងនាគ ” ៣ ចប់ហើយឲ្យដាក់ទៀបទៅ
វិញ ។ ក្នុងវេលាកំបើកឆ្ងាយសី លោកឲ្យលេងភ្លេង

កិន្តា ភ្លេងបន្ទាយយានយាន ។

សំដាប់នោះ អាចារ្យត្រូវសូត្រឲ្យពារផ្កាស្លា វេលា
សូត្រចប់ឲ្យអ្នកភ្លេងលេងភ្លេងកន្លងជោង (កន្លងហាស) ។

តំបន់នោះ ពួកមេបាត្រូវបងដែកកូនប្រុសស្រី ដោយអំប្លែង
ស ប្រាមទាំងឲ្យសំពត់សាច់ការពាររៀងខ្លួន ហើយស្រាយផ្កា
កណ្តាលនឹងផ្កាពៅ ចែកឲ្យពួកញាតិបាចឲ្យពារដល់កូនប្រុស
ស្រី ។ ក្នុងខណៈនេះឲ្យអ្នកភ្លេងលេងភ្លេងប្លាយខុន ។ រួច
ហើយឲ្យកូនប្រុសស្រីនើបកង្គុយឡើង បែរមុខឈមទៅកេត្តា
ហើយស្រោកចូលទៅក្នុង កូនស្រីត្រូវចូលមុន កូនប្រុស
ចូលក្រោយ ឲ្យយកវ៉ែនចាប់ដោយវ៉ែនកូនស្រីចូលទៅ ។

ក្នុងខណៈនេះ ត្រូវវាយឃ្លោះ អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេង
លោមឆាន ហើយប្រែជាភ្លេងប្លាយខុន ផាត់វាយ ។

កាលកូនស្រីចូលទៅក្នុងហើយ អ្នកមហាត្រូវនិរាប
មេបា សុំឲ្យកូនប្រុសស្រីទៅផឹមដំរោងផ្កាស្លា ។ តែក៏ចូល

នេះអ្នកខ្លះធ្វើ អ្នកខ្លះមិនធ្វើ ។ អ្នកដែលធ្វើនោះ ដោយ
ចំណងរបស់គេ ដើម្បីនឹងប្រតិបត្តិតាមពាក្យដែលថា

« គាត់ហៅវាមាមង្គល » ដែលប្រែថា គួរប្រសព្វទៅការងារ
កូនស្រី, កូនស្រីទៅការងារកូនប្រុស (តាមប្រពៃណីប្រទេស
ឥណ្ឌាសម័យបុរាណ) ដូចបានអធិប្បាយមកហើយខាងដើម
ម៉េចមិនធ្វើដូច្នោះ ឃើញហាក់ដូចជាមិនសមតាមស្មារតីដែល
ហៅ ព្រោះពាក្យនេះគេតែងហៅក្រុមគ្នាទាំងគូដូច្នេះ ។

កាលនិមិត្តរូបដែលហើយ គួរប្រសព្វស្រី ត្រូវត្រឡប់ទៅ
ផ្ទះការវិញ ចូលទៅផ្លាស់គ្រឿងសំអាងចេញ ស្លៀកពាក់ជា
ថ្មីហើយចេញមកជួបយកល្អាលជំនុំមេបា ត្រង់វិល្លន់នោះវិញ
សំដាប់នោះ មេបាត្រូវបានវិចិត្រយករណ្តាប់ស្លាប្រសព្វមុខការ
ធំ រណ្តាប់ស្លាប្រសព្វមុខការកំណត់ រណ្តាប់ស្លាប្រសព្វមុខ
ចិន្តវិន័យ តាមចំនួនដែលបានពោលហើយខាងដើម ចែកពួក
ញាតិបាត់ផ្ទុយទៅ ... ក៏វិលវិលចែកពួកញាតិបាត់ផ្ទុយ

យកទៅនេះ គេហៅថា “ គោះចង្កើន ” ។

មានទំនៀមថា ស្លាប្រសប់មុខគោះចង្កើនការកំណត់
ត្រូវបានដល់មា-ប៉ងបង្កើតរបស់អ្នកសាមីខ្លួនទាំងស្រុង ។
ស្លាប្រសប់មុខគោះចង្កើនការកំណត់ ត្រូវបានដល់មា-ប៉ង
ដ៏ទូកម្មយទាំងស្រុង ។ ក្នុងអ្នកអច្ច័យនេះ បើអ្នកបំណា
យូរគ្មានខ្លួន ឬជាមុតលក់ព្រមនឹងគ្រូទទួលនឹងចាត់ឱ្យញាតិ
ដទៃទទួលក៏បាន ។ ចំណែកស្លាកន្សែង ជាស្លាបប្រាប់
ទទួលពួកញាតិទូទៅ គ្មានប្រសប់មុខគោះចង្កើន គឺចែកឱ្យ
ចំពោះប្រជុំផ្ទះទេ ។

ត្រង់កំរិតនេះ ចំណែកមានទំនៀមថា មាតាបិតា
អាណាព្យាបាល ទាំងទាំងកូនប្រុសទាំងទាំងកូនស្រី ត្រូវ
នាំយកទ្រព្យទាំងពួង ដែលត្រូវចែកឱ្យកូនដែលរៀបការថ្មី
នោះមកដាក់គរនៅចំពោះមុខប្រជុំញាតិ ទ្រព្យនេះហៅថា
“ កង់ទុន ” គឺឥន្ទ្រព្យជាដើមទុន ដែលមាតាបិតា នឹង

គប្បីចែកឱ្យក្នុងឧកាសនេះ ។ ទ្រព្យនោះទាំងសង្ខត
ត្រូវលែងឱ្យស្មើភាគគ្នា ឧបមាដូចយ៉ាងថា មាតាបិតា
ខាងប្រុសដាក់ប្រាក់ ១០០១០០ មាតាបិតាខាងស្រីក៏ត្រូវដាក់
១០០១០០ ដែរ តែបើអ្នកមានជាអ្នកទាស់ក្រ អ្នកមានជា
អ្នកលក់ស្លា នឹងដាក់តែច្រើនជាងគ្នា ទៅតាមធនធាននៃ
ខ្លួនក៏បាន ។ ទ្រព្យណាដែលជាអចលនវត្ថុ គឺជាទ្រព្យ
ដែលមិនអាចនឹងនាំយកមកបាន ដូចយ៉ាងស្រែចំការ ច្បារ
ដំណាំ ដំរើម ត្រូវធ្វើបញ្ជីកត់ត្រាចំណាំចំនួន និងតម្លៃ
នឹងចុះតាមក្នុងបញ្ជីនោះយកមកដាក់ ទ្រព្យណាជាអចលនវត្ថុ
ដែលអាចនាំយកមកបាន ដូចយ៉ាងមាសប្រាក់ សំពត់ជា
ដើម ត្រូវនាំយកមកដាក់ ហើយធ្វើបញ្ជីនោះប្រគល់ឱ្យ
រៀនខ្លួន ដោយមានក្រុមញាតិបាននឹងឮឃើញផង តែកិច្ច
នេះមានឃើញច្រើនតែអ្នកមានសម្បត្តិធំៗ ។ អ្នកដែលមិន
បានចែកក្នុងឧកាសរៀបបង្គំលក់ កេចចិត្តនៅវេលា ការប្តេ

ស្រេចហើយជាទានក្រោយក៏មានច្រើន ។

របៀបកំសាកន្ទេល

សំដាប់ពីនោះ ត្រូវកំសាកន្ទេល ។ របៀបកំសាកន្ទេល
នោះ លោកចាត់ត្រូវអ្នកមហាទី ២ កំច្រៀន បើមិនចេះនឹង
ឲ្យទៅអ្នកណាមួយក៏បាន ។ អ្នកនោះត្រូវកំបណ្តើរច្រៀន
បណ្តើរ ហើយយកជើងម្នាក់ន្ទេល ១ ដែលគេក្រាលឲ្យ
កូនប្រុស-ស្រីនីមួយៗនោះ កាលម្សិញបានហើយ ឲ្យចាប់លើក
ដាក់លើស្នា ច្រៀនស្អាតអ្នកណាជាម្ចាស់កន្ទេល ត្រូវ
កាលោះឬទេ ? កន្ទេលនោះមានអនុភាពណាស់ ថាបើ
អ្នកណាលោះយកទៅដេកហើយ នឹងកើតមានកើតប្រាក់
នូវប្រុសស្រី គោ ក្របី ដំរី សេះ សម្បត្តិ សម្បត្តិ
ហៀរហៀរចកដល់អ្នកនោះ គ្មានខ្វះអី ។ ឲ្យអ្នកសាមីខ្លួន
ឆ្លើយសុំលោះ ដោយឲ្យប្រាក់១ បាទ ឬ ១ រៀលទៅអ្នក
កំ ។ ប៉ុណ្ណោះឆ្នោតជា ស្រេចកិច្ចកំសាកន្ទេលហើយ ។

តែទំនៀមនេះគេបោះបង់ចោលជាច្រើនណាស់ទៅហើយ ។

ក្នុងខណៈពេលនោះ អ្នកភ្លេងត្រូវលេងភ្លេងស្មោង ភ្លេងអុំទូក ។

កាលស្រេចកំសាកនេនហើយ ក៏ល្អបង្អស់វិញ

ត្រង់ ជាពេលត្រូវលាងអាហារពួកញាតិមិត្តចាំនំឡាយ កូន

ប្រុស-ស្រី ត្រូវចេញមកបំភ្លឺភ្លឺ ចាំមើលយាយអាហារដែល

ខ្វះខាត ។ ក្នុងវេលាភ្លឺភ្លឺនោះ ឲ្យអ្នកមហាជនសុំ

ឲ្យមេធាវីស្តាប់អ្នកច្រៀង នឹងបង្គាប់បទភ្លេង ។ ទំនៀម

បុរាណ ការច្រៀងជាភាគលើសពីខ្លួនកូនប្រុសនឹងអ្នកមហា

ទី ២ តែកូនប្រុសច្រើនតែមិនចេះច្រៀង ហើយវេលានោះ

ជាវេលាសម្រួល នឹងជាវេលាដែលឲ្យកើតរឿងខ្មាសច្រើន

ហេតុនោះទំនៀមកូនប្រុសច្រៀងដូនមេធាវីស្តាប់ ទើបតាំងមិន

ផាស់មកដល់សង្វេគ្វីនេះ នៅមានតែកូនស្តីជាភាគលើ

កូនប្រុសច្រៀងប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកនឹងអ្នកមហានោះ អ្នក

ខ្លះចេះច្រៀងអ្នកខ្លះមិនចេះច្រៀង ហេតុនេះ មុនច្រៀងកុំភ្លេច

នៅលើអ្នកភ្លេង អ្នកមហាគ្រាន់តែជាអ្នកនាំរបស់មេបាថា
ត្រូវការភ្លេងអ្វីឱ្យមេបាបង្គាប់មក អ្នកមហាគីទទួលប្រសាសន៍
ប្រាប់តទៅអ្នកភ្លេងឱ្យច្រៀង ឱ្យលេងភ្លេងតាមនោះ ។

តាមទំនៀមថា អ្នកមហាទី ២ ជាអ្នកចាំនាំរបស់ឱ្យ
មេបាបង្គាប់ភ្លេង នឹងទទួលប្រសាសន៍ហើយ ប្រាប់តទៅ
អ្នកភ្លេង មេបាត្រូវបង្គាប់ភ្លេងអ្វីមានរាយឈ្មោះតទៅនេះ ៖

ថ្ងៃស៊ីកំណត់ ៣ ភ្លេង គឺ

១- ភ្លេងជ្រងំដើមបទ

២- ភ្លេងជ្រងំសម្លាត់

៣- ភ្លេងដោះក្រោយ

ថ្ងៃបង្ហើយឱ្យលេងភ្លេងតមកពីថ្ងៃស៊ីកំណត់ គឺ

៤- ភ្លេងកន្ទុកទ្រាំង

៥- ភ្លេងខ្មោរ

៦- ភ្លេងរបស់មាស

៧- ភ្លេងបន្ទាយប្រាសាទ

៨- ភ្លេងទឹកដប់

៩- ភ្លេងក្រោមនាយ

ឯច្រៀងភ្លេងនោះមានប្លាត់លេងត្រង់ច្រៀងទេ ឲ្យយក

វ៉ែតថ្មី ១ ទ្រូ ១ និងអ្នកច្រៀងម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។

កាលស្រេចកិច្ចការហ្នឹងនេះអស់ហើយ អ្នកសាមីដើម

ការ ត្រូវរៀបនាំ ១ ថាសមកឲ្យអ្នកភ្លេងលេងភ្លេងក្តីនៅពេល

ដែលហៅថា លេងភ្លេងរលត់ចន្ទៈ នៅពេលផ្កាស្លា ។

អ្នកភ្លេងត្រូវយកកន្ទុយចន្ទៈ ១ មកអុជ នាំគ្នាលេងភ្លេងមួយ

ស្របក់នៅហើយ ឲ្យរុះស្លឹកដែលប្រក់រោងចេញ ១ កណ្តាប់

លំដាប់ពំនោះ អ្នកភ្លេងត្រូវយកទឹកមកលត់ចន្ទៈ ប៉ុណ្ណោះ

ហៅថា ស្រេចកិច្ចការភ្លេងហើយ ។

៨- រចនាប្រដាប់ដំណាក់

វេលាយប់ក្នុងថ្ងៃនោះ ក្នុងរាងម៉ោង ៨-៩ ត្រូវរៀប

ពិធីផ្សំដំណែក នៅទីកន្លែងដែលកូនប្រុសស្រីដេក ក៏ត្រូវ
រើសយកស្រីព័រខាត់ ដែលមានអាយុច្រើន ហើយជាញាតិ
របស់កូនស្រី ជាអ្នកមិនអភិព្វក្ស ជាអ្នកចេះដឹងក្នុងរឿងនេះ
ឲ្យជាអ្នកផ្សំដំណែក ។ ភស្តុភារដែលប្រើក្នុងពិធីនេះ ក៏ត្រូវ
យកគ្រឿងឆ្ងាយសី វិសេសពោលហើយខាងលើម នឹងថែម
ចំគាចឲ្យយូរវាស បរិស្ថមឲ្យយូរវាស អ្វីៗផ្សេង ។ ត្រូវ
អុជរឿងឆ្ងាយសីនដំបូងដំបូង ដោយបរិស្ថមចំអាចនោះហើយ
ដួសទំកង់មីបញ្ចុកកូនប្រុស ៣ ស្លាបប្រា រួចបង្គាប់ឲ្យកូន
ស្រីចកចេញចេញទៅកូនប្រុស ឲ្យកូនប្រុសចេញទៅកូនស្រី
ដើម្បីឲ្យស្រឡាញ់គ្នា ម៉តថែរចេញទៅ នឹងឲ្យទុក្ខទុំផ្គាំ
ប្រដៅផ្សែង ។ ពាចក្សហើយ ប្រាប់ឲ្យកូនប្រុសស្រីដេក
ទំនុំមគ្គា ដំឲ្យកូនប្រុសដេកខាងស្តាំ កូនស្រីដេកខាងឆ្វេង
ប៉ុណ្ណោះហើយអ្នកផ្សំដំណែក ត្រូវនាំគ្នាចេញមកវិញ ។
ប៉ុណ្ណោះហើយនេះ ប្រែចក្ខុអោយពេញពេញហើយ ។

ក្រោយពីការហើយ ៣ ថ្ងៃ ត្រូវរៀបជូនប្តីប្រពន្ធ
 ជាកូន្មីនោះទៅសុំពរពីព្រះសង្ឃ ភ័យកត្តាស្លាប្បន៍ នឹង
 បំភាប ១ ផាស បង្អែម ១ ផាស ស្លាប្បាវ ទៅវត្ត ដែល
 កូនប្រុសនោះធ្លាប់ទៅបួសរៀន បើវត្តនោះនៅឆ្ងាយណាស់
 លំបាកនឹងទៅ ឬកូនប្រុសនោះមិនដែលបួសរៀននៅវត្តណា
 ត្រូវទៅឯវត្តដែលមាននៅក្នុងស្រុកនោះ ។ លោកចៅ
 រើការឡូលផ្កាស្លានីសប្រាប់ហើយ សូត្រធម៌ឱ្យសិក្សា
 សាធុការពរ ស្រេចហើយថ្វាយបង្គំលាបកន្លះវិញ ។

តាំងពីមានព្រះរាជបញ្ជាឱ្យចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍
 មក ក្រោយពីរៀបការហើយ រោង ៣ ថ្ងៃ តែរមែង
 ទៅប្តឹងមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន សុំចុះបញ្ជីរៀបការ ក្នុង
 សៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមច្បាប់ សម្រាប់ស្រុកជនី ។

ប៉ប៉ដោយពិស្តារ

អាពាហ៍ពិពាហ៍មង្គល

សង្ខេប

មានឯកសារជាច្រើន ថែវតំដើមកំណើតពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍
មង្គលការខ្មែរ ដូចរៀបរាប់បានមុននេះ ៖

ឯកសារខ្លះថា ៖ មង្គលការខ្មែរធ្វើតាមពិធីដែលព្រះម៉ែ
សាមហាបូលីផ្សំផ្គុំព្រះរាម នឹងព្រះនាងសេតា នឹងធ្វើតាម
ពិធីដែលព្រះវេស្សន្ត ព្រះនាងមេត្រី ផ្សំផ្គុំចៅជាលីនឹងនាង
ក្រីស្មា ជាព្រះរាជបុត្រឲ្យជាភូស្រករ ។

ឯកសារខ្លះថា ៖ មង្គលការខ្មែរធ្វើតាមពិធីផ្សំផ្គុំព្រះចៅ
នឹងនាងនាគបឋមក្សត្រខ្មែរ សម័យហ្វូណាន(នករភ្នំ)ដោយ
អង្គជល់ចំណុចដែលកូនប្រុសតោងដោយវិស្សកូនស្រីចូលមន្ទ្រ
ព្រាយពេលសំពះការ ថាធ្វើតាមដំណើរព្រះចៅតោងវិស្ស
នាងនាគចូលនគរ នឹងអង្គជល់បរព្រៀងឈ្មោះបទព្រះចៅ
នាងនាគ នាគព័ន្ធ ដែលអ្នកព្រៀងតែងព្រៀងក្នុងពិធីមង្គល -

ការវាងពាបតាំងពីព្រះនាយមក ។

តាមការសន្និដ្ឋានឃើញថា ប្រពៃណីនៃពិធីបុណ្យការ
ខ្មែរយើង ប្រហែលជាបានចាប់កំណើតតាំងពីព្រះថេរវ-នាគ
នាគ សម័យនគរភ្នំ នោះមែន គ្រាន់តែចំណេះកម្មក បុរាណ-
បារម្ភថែមមួយបញ្ចេញបញ្ចូលបន្តិចបន្តួច ។ តាមការស្រាវជ្រាវ
ប៉ុណ្ណោះ ដាច់ជាប្រពៃណីរៀងមកធម្មតាបដិសេធផ្លូវនេះ ។

ប្រពៃណីនេះ រួចជា ៣ សម័យ គឺសម័យបុរាណ
សម័យកណ្តាល និងសម័យបច្ចុប្បន្ន ។

ក្នុងទំនេរ សូមបរិយាយចំពោះសម័យកណ្តាល...

ឯកសារដែលមានគោលដៅ ៣ ថ្នាក់ គឺ :

- ថ្នាក់ទី ១- ពេលមុនធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ថ្នាក់ទី ២- ពេលធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ថ្នាក់ទី ៣- ពេលពេញវ័យធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍

ថ្នាក់ទី ១- ពេលមុនធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍
ពេលមុនធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍មាន ៤ ផ្នែកគឺ

ផ្នែកទី ១ មើលលម្អពង្សឆ្នាំ សមពង្សឆ្នាំ
បៀបមើលឆ្នាំ មើលឆាតុ គឺមើលតាមក្បួនដែលស្តីពី
ពង្សយក្ស ពង្សមនុស្ស ឆាតុទ័កជាដើម ឆាតុអ៊ីច្យ
ត្រូវគ្នាស្ត ។

ផ្នែកទី ២ បែបបូរី

កាលមើលទី-ឆ្នាំ មើលឆាតុ នឹងមើលចាំយាខាងស្រី
ឃើញថាស្លូមហើយ ខាងប្រុសតែរក្សាមានកូស្រករដែលរស់
នៅខាងត្បូង មានខាងស្មា មានប្រាសាទដំរី ជាញាតិ ឬជា
អ្នកស្និទ្ធស្នាលនឹងមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាលខាងស្រី ឲ្យ
នៅស្ដីបករស្ថាបន្នមើល ៣ លើក :

លើកទី ១ មានកញ្ចប់ស្លឹកម្លូ ថ្នាំ កំដរទៅជូន
មាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាលខាងស្រី ហើយនាំយាយបង្កាន់
បញ្ចូល លោកធម្មកន្លោះនិយាយនឹងខ្ញុំថា ចង់មកលេង

នឹងលោកអ្នក តើលោកអ្នកជាម៉េច ? កាលបើខាងស្រីគេ
បើកឱ្យហើយ អ្នកចែច្បាប់មកប្រាប់ខាងប្រុសវិញ ។

លើកទី ២ មានរបស់កំរៅដៃដូចម្តង ឱ្យកែតុន-
យាយចេញឈ្មោះថា លោកនេះអ្នកនោះព័ន្ធឱ្យមកនិរាបថា
ចង់មកលេងនឹងលោកអ្នកខ្លាំងណាស់ ដោយពូជំណាច ថា
លោកអ្នកមានស្រែស្រុកសំបុកជើងលានស្អាត គេចូលចិត្តចង់
យកពូជស្រូវត្រង់មកបណ្តុះនៅស្រែនេះ ឱ្យគង់មានផ្លែផ្កា តើ
លោកអ្នកជាម៉េច ? ខាងស្រីថា ចាំស្តាប់ការបើកសំនុំ ។
អ្នកចែច្បាប់មកប្រាប់ខាងប្រុសវិញ ។

លើកទី ៣ មានស្នាមក្រលាំងមុន ដាក់តោក
ប្តូរ ។ ឱ្យអ្នកចែច្បាប់យកទៅកំរៅដៃដូចម្តង ។ កាលជូន
ហតាបតា ឬអាណាព្យាបាលខាងស្រីច្បាប់ហើយនិរាបថា លោក
នេះអ្នកនោះ ឱ្យមកនិរាបថា សូមលោកអ្នកមេត្តាដោយបំរើ
មកយូរហើយថា នឹងយកពូជស្រូវត្រង់នោះ មកបណ្តុះ

នៅស្រែស្រុកសំបុកជើងលាននេះ តើអ្នកទុកផ្លូវឲ្យដើរ ទុក
 ដណ្តើមឲ្យឡើងដែរឬដូចម្តេច ? កាលគេបើកផ្លូវឲ្យដើរ ដណ្តើម
 ឲ្យឡើងហើយ អ្នកចែចូរស្បៃខែ ឆ្នាំកំណើតកូនស្រី ។ គេប្រាប់
 ខែ-ឆ្នាំហើយ អ្នកចែចូរក៏ត្រូវរាប់មកប្រាប់ខាងប្រសិទ្ធិ ។

ផ្នែកទី ៣ ដណ្តើម

កាលចែចូរដឹងទម្រោមហើយ គេឲ្យទៅដណ្តើម ៣
 ជើងទៀត :

ជើងទី ១ គេឲ្យម្នាក់ទៅជួនពាតិមានដល់អ្នកគ្រប់គ្រង
 កូនស្រីជាមុនថា : លោកនេះអ្នកនោះនឹងឲ្យអ្នកផ្លូវមកដណ្តើម
 កូនស្រីលោកអ្នក តើឲ្យគេមកថ្ងៃណា ? កាលបានកំណត់
 ថ្ងៃហើយ គេពិន័យ៣ នាក់ឲ្យជាអ្នកផ្លូវទៅដណ្តើម ដោយ
 មានបន្ទីរ ១ គូ ស្លា ម្លូ ថ្នាំ ស្លាដូរ ចេកទំ អន្សម នំគម
 នំមក រៀបជាតួៗទៅស្ទឹងខាងស្រីនិយាយថា : លោកនេះអ្នក
 នោះបានពិន័យ៣ នាក់ ឲ្យមកសូមដណ្តើមនាងនោះ ជា

កូនលោកឲ្យជាករយោធាយកនោះជាកូនគេ ។ បើលោកអ្នក
 មេត្តានឹងជូនបណ្តាការតាមត្រូវការ ។ ខាងស្រីថា ចាំសួរ
 មេបាស៍នេះ ជើងក្រោមដើមដំបូង

ជើងទី ២ កាលឲ្យអ្នកផ្លូវពេជ្រស្តាប់មួយជើងឃើញ

ថាពុំទាន់ស្រេច គេទៅស្តាប់ជើងទី ២ ទៀត គេស្តាប់
 កំណត់ថ្ងៃដូចមុន កាលបានកំណត់ថ្ងៃ-វិចេហ៍យ គេបាន
 រណ្តាប់មានផ្ទះនេះ ១ គូ មានកន្លែងប្រមុចក្រាលពីលើ មាន
 ស្នាម ម្ល៉ាម្ល៉ា ស្នាម ទៀន ១ គូ ស្រា ១ ដប ចេកទុំ អន្ទម ៩
 កម ៩បត់ ដំបង់ខ្លាញ់ ឲ្យអ្នកផ្លូវ ៣ នាក់យកទៅជូនខាងស្រី
 និយាយថា លោកនេះអ្នកនោះបានពិន័យខាង ៣ ឲ្យមក
 សួរស្តាប់ដូចមុន បើលោកមេបាអនុញ្ញាតឲ្យ នឹងជូនបណ្តា
 ការតាមត្រូវការ ។ ខាងស្រីថា អ្នកផ្លូវនេះជាស្រី ក្រែង
 ទទួលការគ្រប់ដំពូកម៉ែនបាន មួយទៀតមេនីតុំទាន់ស្គាល់កូន
 ប្រសិនបើអ្នក ត្រូវអ្នកឲ្យប្រស ៗ មក ឲ្យយកទាំងកូនប្រសមក

ឲ្យយើងមើលថង់ វិបលនេះហៅថា ស៊ីស្លាកន្សែង ។

ជំងឺទី ៣ គេឲ្យអ្នកផ្លូវទៅដណ្តឹងឲ្យជាច្រើន ។

មុននឹងទៅ គេដូនពាតិមានដល់ខាងស្រីដូចមុន។ កាលខាងស្រី
 ប្រាប់កំណត់ពេលហើយ ខាងប្រុសគេក៏អ្នកផ្លូវស្រី ៣ នាក់
 ប្រុស៣នាក់ បាស់២នាក់ ក្មេង១នាក់ ហៅថា "មហា" ឲ្យនាំ
 លោក មានថង់នីខត្ត ស្លា ម្លូ ដំបូ ដំបូ ដំបូ ទៀន ប្រា ចេក
 ទុំ អន្ទម ឆ័តម ឆ័បត់ ឆ័បត់ខ្លាញ់ ឆ័កត្រង់ ឆ័កត្រង់ អ្នក ត្រី
 លាច់ បង្កើន និងដូនឈើស្លែងៗ ដាត្វៗ ព្រមទាំងគ្រឿងមាស
 ពេជ្រ និងគ្រឿងស្លៀកពាក់ ទៅដូនខាងស្រី ដាច់ស្រេចបញ្ចាំ
 ចិត្ត ។ លុះដូចដំហើយ អ្នកផ្លូវក៏កាត់ពណ៌ក្រហម
 ដំរាបមេបាថា : លោកអ្នកឈ្មោះនេះបានក៏នឹងឲ្យនាំបណ្តាការ
 មកដូនលោកមេបា សូមនិយាយបង្គំលក្ខណៈ ហើយក៏
 និយាយតាមទម្លាប់ហូរចិត្តទៅ ។ ចប់ហើយមានការ
 បង្ហាញបុគ្គលប្រុស កូនស្រីដល់ឪពុក ។ វិបលនេះហៅ

២ ស៊ីស្តាបញ្ចប់ពាក្យ ។

សម័យបុរាណ កាលស៊ីស្តាបញ្ចប់ពាក្យហើយ គេតែង
ឱ្យកូនប្រុសទៅបំរើម្តាយក្មេក ឪពុកក្មេក អ្នកបដិសេស
រឿងការ ។

ផ្នែកទី ៤ ជួនជំនួន

របៀបជួនជំនួន តាមទំនៀមបុរាណក្នុងក្បួនទម្រង់
ការដែលព្រះជ័យចេស្តា រាមាឥស្សរ ត្រង់តែងទុកនោះ ថា
ត្រូវបង្កប់ដូច្នេះ :

បណ្តា ការធំ	រណ្តាប់ស្លាដ៏យ
បណ្តា ការស្នាក់ណាត់	រណ្តាប់ប្រសព្វមុខការធំ
បណ្តា ការសាងផ្ទះ	រណ្តាប់ប្រសព្វមុខការកំណត់
បណ្តា ការស្នាក់នៃជួន	រណ្តាប់ប្រសព្វមុខនោះជួន
បណ្តា ការស្នាក់	ចំនួនប្រាក់ខាងស្នា
រណ្តាប់ស្នាព្រះពរ	ប្រាក់ស្នាបំប៉នដោះ

ក្នុងទម្រង់ការនោះ មានតាមចំនួនបណ្ណការ ចំនួន
 ណាស់ដូចរៀបរាប់ខាងលើ ការជូនជំនួនតែតែងដូចតាម
 របៀបនេះ ។

ថ្នាក់ទី ២- ពេលធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍ :

ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍មានការផ្សេង សម័យបុរាណមាន៣ថ្ងៃ
 គឺ ក- ថ្ងៃទី១ បូលរោង ខ- ថ្ងៃទី២ ស៊ីកំណត់ គ- ថ្ងៃ
 ទី៣ សុំពោះ ដូចរៀបរាប់តទៅនេះ :

ក)- ថ្ងៃទី១ បូលរោង ក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកឆ្លើយការ
 ខាងប្រុស នាប្រមូលញាតិមិត្តនាំបណ្ណាការផ្សេងៗ ទៅគុះការ
 និងយាយសុំអនុញ្ញាតកិច្ចការផ្សេងៗ អំពីម្ចាស់ស្រី គឺសុំ
 ដណ្តើមឡើង សុំប្រារព្ធខុស សុំកំរងដងទឹក សុំដឹកគុក
 ដឹកស្រោន សន្លឹកកំរងស្លា លាងទេពតា សុំនាំសាមី
 ខ្លួន និងភស្តុភារបណ្ណាការមកចូលរោងការ ហើយគេចាត់
 ចែងកិច្ចការសព្វគ្រប់តាមទំនៀមតទៅ ។

១) ថ្ងៃទី២ស៊ីកំណត់ ក្នុងថ្ងៃនេះម៉ោង ៧ ប្រាំកក

សែនដូនតាស៊ីស្លាកំណត់ ។ ថ្ងៃស្ងៅលេចកាត់សត្វក្បូន
 ប្រុសស្រី បើកូនស្រីទុកប្អូន គេកាត់តែខាងកូនប្រុស ។
 ហែកូនប្រុសទៅប្រាប់អ្នកតាចាស់ស្រុកដល់ខ្មុប ធ្វើពលិការ
 ក្រសិពលីកែវរោងផ្កាស្លា ។ សូត្រមន្តផ្សេងៗ ប្រុសនៅ
 រោងផ្កាស្លា ស្រីនៅផ្ទះការ ឬសូត្រមន្តនៅផ្ទះការតែម្តង ។
 ម៉ោង ៧ យប់លៀងភ្លៀវ ។ ម៉ោង ១០ យប់ គេយក
 ស្រីជំទង់ ៤ នាក់ ប្រុសជំទង់ ៤ នាក់ ឆ័ន់មហានិ ២ នាក់
 ឲ្យរៀបផ្លែឈើ គឺខ្ទប់នំដាក់ក្បាច់ៗទុកជូនមេបា ម៉ោង ១២
 យប់គេបុកលក់ ធ្វើឆ្មាញ ដាំប្លែកាត់ខាងស្លា ដាំប្រាក់ស្រូវ
 ១ លោន ទម្ងន់ ១៦១០០ ។ រៀបភ្លឺភេរកស្រី ៣ នាក់
 ដែលមានគូស្រកនៅសេ មានខាន់ស្លា ឲ្យរៀបដោតផ្កាស្លា
 ដោយយកខ្លួនស្លាដែលដាក់សូត្រមន្តពីថ្ងៃស្ងៅលេចនោះ មក
 ដោតដា ៣ ដុំ គឺផ្កាស្លាទី១ ដោតស្លា ២១ ផ្លែ ម្ល ២១ សន្លឹក

តាមចំនួនគុណវុឌ្ឍិ ៩ ២ ដោតស្នា ១២ ផ្លែ ម្ភ ១២ សន្លឹក
 តាមចំនួនគុណមាយ ៩៣ ដោតស្នា ៦ ផ្លែ ម្ភ ៦ សន្លឹក
 តាមចំនួនគុណមនី ១ ស ១

ក)- ថ្ងៃទី ៣ សីពះ ក្នុងថ្ងៃនេះវេលាភ្លឺស្រាស់ៗ

អាចារ្យកាន់ពោល នាំកូនប្រុសសំពះពានស្លោ នៅមុខ
 ពេជ្រវាំង ឲ្យអង្គុយលើត្បាល់ផ្កាបម្រើកៅអីចាំពោលនៅទីនោះ
 ដល់ហើយគេដង្ហែកូនប្រុសទៅសំពះនៅដូច្នេះការ ពោលនោះកូន
 ប្រុសស្លៀកសំឡី ពាក់អាវ៉ែង កូនស្រីបួនសក់ពាក់វែប
 ពាក់ស្បែក ទោះបីពីដើមឆ្នាំកាន់សក់ ដល់ពេលសំពះ
 នេះ គេតែងរកចំណង់សក់មកចងបួនជាថ្មីហើយគេឲ្យហូតដៃ
 ដឹងសំពះ ដូចគ្រឿងកាន់ដាវបើកឆ្ងាយខុស ស្ទើរតែរំលឹក
 ហោង ស្នូស្តហោង ថែនហោង សំពះរួចកូនស្រីសើម
 ឡើងឈមមុខកូនប្រុស កូនប្រុសពោលដោយស្បែកកូន
 ចូលបន្ទប់ ផ្លាស់សំលៀកបំពាក់ថ្មី ហើយចេញមកអង្គុយ

កណ្តាលទីប្រជុំវិញ ។ សំដាប់នោះមានការកាន់ដាច់ច្រៀង
 កំសាកន្ទុល ហើយគេនាំកូនប្រុស - ស្រីទៅជួបនៅពេលផ្កា
 ស្លាទៀត ដើម្បីតម្រូវតាមពាក្យថា អាវាមង្គល នាំស្រី
 ទៅការងារប្រុស វិវាហមង្គល នាំប្រុសទៅការងារស្រី
 រួចហើយគេរៀបលៀងភ្ញៀវ នៅប្រាំកន្លះទៀត ។ សម័យ
 បុរាណ គេរៀបលៀងភ្ញៀវធំ ២ លើក នៅល្ងាចថ្ងៃសុក្រ
 កំណត់ ១ លើក ប្រាំថ្ងៃសំពះមួយលើក ។

ពេលយប់កូនថ្ងៃសំពះ រវាងម៉ោង ៧-៨ យប់ គេរៀប
 ភិវឌ្ឍន៍ដំណេក នៅទីកន្លែងកូនប្រុស-ស្រីនគរ ។ ពិធីនេះគេ
 យកស្រីចាស់ៗ ២នាក់ នាំព្រាភិវាងកូនស្រី ជាអ្នកមិនអភ័ព្វគូ
 ចេះដឹងរឿងនេះ ឲ្យជាអ្នកផ្សំដំណេកឲ្យ ដោយមានចំណុច
 មួយថាស ចង្អុលមួយថាស ដូងទឹកមួយ បាយស៊ី ១ គេអុជ
 ភ្លើងតូចស្រួចស្រា ហើយដួសទឹកដូងបញ្ចូកកូនប្រុស ៣
 ស្លាបព្រា កូនស្រី ៣ ស្លាបព្រា រួចឲ្យកូនស្រីបកចេកបញ្ចូកកូន

ប្រស កូនប្រសបញ្ចកកូនស្រី ជានិមិត្តរូបនៃការឲ្យចេះ
ស្រឡាញ់គ្នា ហេតុមួយដ៏វិត រួចហើយចាស់ៗនាំគ្នាចេញ ។
ថ្នាក់ទី ៣ - ក្រោយពេលធ្វើអាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយពីថ្ងៃសំពះបីថ្ងៃ គេនាំគ្នាស្លាម កវិយាថ្មី យកផ្កា
ស្លាច្បង និងចំអាមមួយថាស បង្កើមមួយថាស ស្នាបារី
ទៅដោយបង្គំសុំទាញព្រះសង្ឃដ៏វិត ឲ្យលោកបាទផ្កាស្លានោះ
ប្រសិទ្ធិទាញឲ្យបានសុខចម្រើនតទៅ ។

ជាពិសេស ថ្ងៃក្រោយៗមកទៀត គេនាំកូនប្រស-ស្រី
ទៅសួរញាតិជិតឆ្ងាយ ទាំងខាងប្រុស ទាំងខាងស្រី ដើម្បី
ឲ្យញាតិបានស្គាល់ ។

ចប់ដោយសន្លឹក ។

ប្រភពនៃពិធីខ្លះក្នុងបច្ចុប្បន្នការ

ប្រភពនៃការគោរពដោយស្បែកក្រូចស្រីចូលបន្ទប់

ព្រះប៉ោងបឋមក្សត្រខ្មែរ កាលដែលទ្រង់បានជាគំលើ
 ដែនដីកោះគោកដូកហើយ ទ្រង់នាំសេនាបុរៈទៅក្រសាលលើ
 ដុកឡាចនាឈូងសមុទ្រនៃកោះនោះ នៅពេលទឹកនាច ។
 ដល់ពេលទឹកជ្រាប ទ្រង់ឡើងទៅកំពុង ទ្រង់អំនៅលើកោះ
 នោះចាំទឹកនាចទៅវិញ ។ វេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ
 នាងបុត្រីស្តេចនាងបាននាំបរិវារមកនិម្មិតខ្លួនជាស្រីមនុស្ស មក
 ក្រសាលនៅទីនោះដែរ ។ ព្រះប៉ោងសព្វព្រះទ័យ ទ្រង់
 ចូលទៅលោមនាង ។ ថាចាំទៅទូលបិតាសិន ។ កាលបិតា
 អនុញ្ញាតឲ្យនាងនាំព្រះប៉ោងទៅនាងពិតៗ នាងក៏ឲ្យព្រះប៉ោង
 នាងដោយស្បែកក្រូចចូលទៅ ទើបចូលទៅបាន ទៅដល់ហើយ
 ស្តេចនាងបានអភិសេកអ្វីអ្វីព្រះប៉ោងនឹងនាងនាង ឲ្យជាស្វាមី
 ជាអត្ថបទេសី ហើយឲ្យក្រឡប់មកក្រប្បក្រងនគរ គឺនគរ

គោកឆ្មុក ជានគរខ្មែរដំបូងនេះវិញ ។

ដំណើរនោះមក អ្នកស្រុកទាំងឡាយ វេលាឆ្លើយដ៏លក់
គេប្រគល់ភ្លេងព្រះថេរីនានីនាគ នាគត្បិន្ទ និងពេលសំពះរួច
គេឱ្យកូនប្រសព្វនាងវាយស្បែកកូនស្រីចូលបន្ទប់ ។ ដាច់ជា
ប្រពៃណី រៀនសូត្រមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ប្រភពនៃការកាន់ដាវសំពះការ នឹងរំលោភផ្ដេល

ពីព្រេងនាយ មានអាមាត្យម្នាក់ជាតាជបម្រើ នៅមន្ត្រីប
ញ្ជកបះបោរនៅស្រុកជនបទ ។ អាមាត្យនោះទៅដល់ស្រុក
មួយ បានដណ្ដឹងនាងកញ្ញាម្នាក់កូនអ្នកស្រុកនោះជាប្រពន្ធ
បានឱ្យមាសមួយដង្ហិន ជាគ្រឿងបញ្ចប់ពាក្យ សន្យាថាបើខ
ទៀតនឹងមករៀបការ ។ អាមាត្យនោះត្រឡប់ទៅក្រុងវិញ
មានកិច្ចការរាជការច្រើនកើតឡានដល់បីឆ្នាំ ។ ដោយយល់
ថាហួសសន្យាទៅហើយ ហ្នឹងឧត្តកក៏ឱ្យកូននោះទៅកម្លោះ
ម្នាក់ទៀតដែលដណ្ដឹងស្រោយ ។ កំពុងតែសំពះការ អាមាត្យ

នោះទៅដល់ ក៏ហូតដាវកាប់កង្វះនោះស្លាប់នៅកន្លែងសំពះ
 ហើយយកនាងនោះជាប្រពន្ធទៅ ។ សម្លាប់ហើយក្លាម
 ម្តាយឪពុកអញ្ជើញប្រាហ្មណ៍មកសួរត្រស្នឹក លាងលាម
 សាកន្ទេសរម្ងាប់ចង្រៃ ។

តាំងនោះមក អ្នកស្រុកដ៏គោរពជាដាវដាវត្រកាចកំចាត់
 សម្រាប់កងពេលធ្វើបង្គំលក់ការបាន ក៏យកដាវមកស្រុកសំពះ
 ការ នឹងឲ្យអ្នកច្រៀងកាន់ដាវរាំរាយទំនុកសាកន្ទេស រម្ងាប់
 ចង្រៃជាប់ជាប្រពៃណីដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ប្រភពនៃផ្កាស្លាបី

ពីព្រេងនាយ មានកុមារកំសត់ ៤ នាក់ បានទៅ
 រៀនសិស្សសាស្ត្រអំពីរាងកាយនៃសាធារណៈ ម្នាក់រៀនទាយ
 ម្នាក់រៀនបាញ់ ម្នាក់រៀនមេដឹក ម្នាក់រៀនរៀនប្រសើរ ។
 រៀនចេះហើយត្រឡប់មកស្រុកវិញ លុះមកដល់មាត់សមុទ្រ
 កុមារចេះទាយ បានទាយថា ព្រឹកនេះនឹងមានសត្វហ្មត់លីក្ខី

ពាំព្រះរាជបុត្រមួយអង្គមកដល់ទីនេះ ។ កាលឃើញមក
មែន កុមារចេះបាញ់ បានបាញ់ធ្លាក់នៅក្នុងទឹកស្លាប
កុមារចេះមុជទឹក បានមុជទៅស្រង់នាងមក កុមារចេះប្រស
បានប្រស់ឲ្យនាងស្រឡើង ។ លុះស្រឡើងហើយអ្នក
ទាំង ៤ នាក់ ដេញតាមចង់បានធ្វើដាច់ប្រពន្ធរៀងខ្លួន ។
ពេលនោះ ពោធិ៍សត្វកាត់សេចក្តីថា កុមារចេះទាយត្រូវ
បានជាឪពុក ចេះប្រស់ត្រូវបានជាម្តាយ ចេះបាញ់ត្រូវបាន
ជាបង ចេះមុជទឹកត្រូវបានជាប្តីនាង ព្រោះគេបានប្តីនាងពី
ក្នុងទឹកមក ។ អ្នកទាំង ៤ នាក់ ព្រមទទួលហើយ
សុំឲ្យពោធិ៍សត្វកាត់ចែងវត្ថុអ្វីមួយ ទុកសម្រាប់ឲ្យកូនប្រសា
គោរពមាតាបិតា នឹងបងព្រមទាំងញាតិក្នុងពេលធ្វើមង្គល
ការ ។ ពោធិ៍សត្វសម្រេចថា ត្រូវយកដាស្លា ១ ខ្លួន មក
ដោតជា ៣ ដុំ ។ ទី ១ ដាស្លាស្លាច្បង សម្រាប់ឪពុក
ទី ២ សម្រាប់ម្តាយ ទី ៣ សម្រាប់បងទទួល ។

តពីនោះមកក៏មានផ្កាស្លា ៣ ក្នុងតំរិះមន្តលការជាប់ជា
ប្រពៃណីដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ប្រភពនៃពពិល

ព្រះឥសូរប៉ុន្មាននៅក្នុងកៃឡាស មានបុព្វទីតាំងពូកែ ស្រប
តែអង្គជាតិព្រះអង្គ នឹងយោនីនាងឧមាភកតវតីជាមហេសីក៏ពូកែ
សក្តិសិទ្ធិណាស់ ។ សម័យមួយ ព្រះឥសូរមេត្តាព្រះជ័យ
សុរិយារាជកុមារនោះនគរតែកេតុជិត្យ នាងម្ចាស់ ដែលគ្រាប់
ស្វែងរករៀនសិស្សសាស្ត្រ បានទ្រង់ឆ្ពោះទៅព្រះឧស្ម័នដាក់
ព្រះឧស្ម័ននៃព្រះរាជកុមារនោះ ឲ្យមានកង្វាន់ ដូចដំរីសារហើយ
ទ្រង់ប្រសិទ្ធិដ៏ឡើងពីក្នុងក្រក់រាជ្យ ជាស្លឹកពោធិ៍ហាល តំណាង
យោនីនាងឧមា នឹងដូចពេជ្រព័ក្ខរំហំមាល័យ ជាទៀនរាជ្យ
តំណាងអង្គជាតិព្រះអង្គ ស្មុគស្មោះថា ពេលរតីន៍ប្រទាន
ដល់ព្រះជ័យសុរិយា ឲ្យយកទៅឲ្យអ្នកស្រុកបំរើទៀនបន្ទីល
ចក់ផ្សែងចូលក្នុងតំរិះមន្តលទាំងពួង មានមន្តលការជាដើម ។

តាមនោះមកក៏មានពិធីបង្វិលពាត់លក្ខន៍ពិធីផ្សេងៗ ជាប់
ជាប្រពៃណីដល់មកសព្វថ្ងៃនេះ ។

ប្រភពនៃពាក្យហា ជ័យហោង សួស្តីហោង

កាលពីព្រេងនាយ មានក្មេងស្រីម្នាក់កំសត់ឥតទុក្ខ
មានតែម្តាយ ។ សម័យមួយ ជាពេលស្រុកកើតទុក្ខក្រអឺត
ម្តាយ នាងនៅស្វែងរកម៉ែមឈើជាមួយអាក្រក់ ដល់
ពេលស្រុកទឹកនាងបានដឹកទឹកនោមស៊ី វិនិលនិងនៅនឹង
ស្នាមជើងស៊ីទឹក ដោយសំគាល់ថាទឹកល្អ ។ ដឹកហើយ
នាងក៏មានផ្ទៃពោះ ប្រសូតមកជាកូនប្រុស ឲ្យឈ្មោះថា
ជ័យ ។ ក្រោយពីនោះ នាងមានប្តីបានកូនប្រុសមួយ
ទៀត ឲ្យឈ្មោះថា សួស្តី ។

គ្រានោះ ស្តេចក្នុងនគរនោះទ្រង់ព្រះទ័វង្គតទៅគ្មានព្រះ
រាជបុត្រដ៏ណាម្នាក់ ទុកនគរនាំគ្នាធ្វើពិធីផ្សេងៗ ដើម្បីអង្គុក
មានមុណ្យស្លៀកស្លោច ស៊ីនៅក្រោមនៅក្រុងមុនជើងជ័យ និង

ស្លឹក ដែលកំពុងដេកក្រោមដើមឈើមួយ ។ គេ
 ឃើញសំភាវថា ដើម និងស្លឹក ជាអ្នកមានអំនិលរា
 គួរសោយរាជ្យ ក៏បញ្ជាក់មកសោយរាជ្យ អភិសេកដើម
 វាស្លេច ស្លឹកជាឧបាស ។ ក្នុងពេលដែលអភិសេក
 នោះ ពេទ្យស្រកប្រកាសថា ដើមហោរី ស្លឹកហោរី
 មែនហោរី ក្របីពុំ ៣ ដង ទើបស្រោចទឹក ។

ដោយហេតុដ៏យ ស្លឹក ជាអ្នកមានអំណាច ហើយ
 ពាក្យថា ដើម ស្លឹក ជាពាក្យមង្គលឆន្ទិ ទើបគេយកមក
 ប្រើក្នុងមង្គលការ ដរាបមកដល់សព្វថ្ងៃ ។

បឋ